

NHI-THIÊN-DƯƠNG

Adr. Télég :
NHITHIENDƯƠNG
CHOLON

ĐẠI DƯỢC PHÒNG
38, Rue de Canton, 38. — Cholon

Giấy thép nói
SỐ 658

Có bán đủ các thuốc rất nên thân hiệu như sau này :

1. — Sâm-nhung-bối-nguồn- vệ-sanh-huôn	Hộp kiến 1 huôn lớn giá 4\$00 Hộp kiến 2 huôn lớn giá 1 00 Hộp kiến 4 huôn nhỏ . . 1 20 Hộp cây 2 huôn giá là . . 0 60 Hộp cây 4 huôn 1 20	30. — Vạn-ứng-phật-đơn ve lớn 0\$40 ve trung 0\$ 10 gói nhỏ giá 0 05
2. — Phụ-khoa-kim-phụng-huôn mỗi hộp giá là	1 00	31. — Lục-vị-địa-hoàn-huôn mỗi hộp giá là 0 30
3. — Thần-hiệu-phát-lãnh-huôn mỗi gói giá là	0 16	32. — Tri-ba-bát-vị-huôn mỗi hộp giá là 0 30
4. — Khai-vi-bánh cam-tích mỗi gói giá là	0 10	33. — Phụ-huê-bát-vị-huôn mỗi hộp giá là 0 40
5. — Vạn-ứng-nhĩ-thiên-dầu mỗi ve là	0 26	34. — Dầu-đậu-khẩu ve lớn giá là 0\$40 ve nhỏ giá là . . 0 10
6. — Nhĩ-khoa căn cơ tán mỗi gói giá là	0 25	35. — Ngoại-khoa-trừ độc-thủy mỗi ve giá là 0 20
7. — Vạn-ứng-g-hóa-dâm-chĩ-khái-tán mỗi gói giá là	0 15	36. — Châu-phách-sanh-cơ-tán (thuốc rất ghè) mỗi ve . . 0 20
8. — Thần-hiệu-nhào-dược-thủy mỗi lon giá 1\$00 ve nhỏ	0 30	37. — Nha-thông-dược-thủy (thuốc đau răng) mỗi ve . . 0 20
9. — Sru-độc-linh-dược mỗi ve thuốc nước và huôn giá là	3 00	38. — Trật-da-huôn (thuốc bị đánh tức và té cây) mỗi hộp 2 huôn giá là 0 50
10. — Bạch-trước-cao mỗi thổ giá là	0 60	39. — Ngoại-khoa Trương-lão-dầu mỗi ve lớn giá là 0\$40 ve nhỏ giá là 0 20
11. — Tế-sanh-dược-thủy mỗi ve giá là 0\$10 mười ve giá là	0 90	40. — Dầu-xò mỗi ve giá là 0 20
12. — Sát-nha-hương-phần (Thuốc bột để đánh răng) giá mỗi thổ	0 30	41. — Bông-gòn thuốc giá mỗi gói là 0 20
13. — Đương-tâm-ninh-thận- huôn	0 60	Hộp gôm 2 huôn giá là . . 0 50
14. — Sâm-nhung-bổ-thận- huôn	0 60	Hộp gôm 4 huôn giá là . . 0 80
15. — Trân-châu-phần mỗi thổ giá là	0 35	Hộp cây mun 2 huôn giá là 0 50
16. — Tây-thi-lộ mỗi ve giá là	0 50	Hộp cây mun 4 huôn giá là 1 00
17. — Phi-phật-phát-lãnh-huôn mỗi ve giá 0\$10 mười hai ve	1 00	43. — Đao-thương-dược-thủy mỗi ve giá là 0 50
18. — Bồ-phế-chĩ-khái-huôn mỗi gói 0\$10 mỗi hộp giá là	0 90	44. — Dầu-thông-đơn (thuốc nhứt đầu) mỗi hộp giá là . . 0 17
19. — Vạn-ứng-như-phật-trà mỗi gói giá là 0\$06 mỗi hộp mười gói giá	0 55	45. — Nhĩ-thiên-Đường nhũn-dược-tán mỗi ve giá là . . 0 10
20. — Bát-độc-dược-cao mỗi thổ giá là	0 30	46. — An-thái-huôn mỗi hộp giá là 0 30
21. — Nhĩ-thiên-cao mỗi thổ giá là	0 80	47. — Hoa-lộ-thủy tứ nhữ 0\$00 thứ nui 0\$40 tu ba 0\$25 thứ tư giá là 0 15
22. — Tiêu-thục-huôn mỗi hộp giá là	0 50	48. — Thấp-toàn-đại-bổ-huôn mỗi hộp giá là 0 36
23. — Thanh-tang-huôn mỗi ve giá là	0 40	49. — Đinh-khẩu-ly-trung-huôn hộp giấy 2 huôn 0\$20 bốn huôn giá là 0 40
24. — Sanh-phát-bá-thảo-giũ (dầu xứt-tóc) mỗi giá là . . 0 30		50. — Phụ-tự-ly-trung-huôn hộp lớn 2 huôn 0\$20 bốn huôn giá là 0 40
25. — Niêng-dược-cao (thuốc xứt-lát) mỗi thổ giá là . . 0 20		51. — Vạn-ứng-ngô-thời-trà mỗi gói giá là 0\$03 mỗi hộp 12 gói giá là 0 30
26. — Phong-thấp-cao-dược (thuốc dẫn-tức) mỗi bao 1 miếng giá	0 20	52. — Vạn-ứng-cam-lô-trà mỗi gói là 0\$03 mỗi hộp 12 gói giá là 0 30
27. — Kim-sắc-huôn mỗi ve giá là	2 00	53. — Tiêu-nhi-hội xuân-đơn mỗi huôn giá là 0 10
28. — Vi-tê-sanh Chê-trần-bì mỗi khay giá là	0 12	54. — Nam-phu-bát-trần-huôn mỗi hộp giá là 0 40
29. — Ngoại-khoa-bạch-thọ giũ ve lớn 1\$40 ve trung 0\$40 ve nhỏ giá là	0 25	55. — Thái-dương-cao (thuốc-dán-nhứt-dầu) giá 2 miếng là 0 05
		56. — Vạn-ứng-cao-dược (thuốc-dán-thân-biến) mỗi thổ giá là 0 15
		57. — Hạnh-quần-tạn (thuốc nhầy-mùi) mỗi ve giá là . . 0 30

Bên-đường hằng năm giữ một lòng cứu thế tế nhân, cho nên chẳng nài tốn bạc ngàn mà in ra mấy muôn cuốn « VỆ SANH CHỈ NAN » (chỉ cách dùng các thứ thuốc rất kĩ lưỡng) để dành mà cho thân-chủ; nếu vị nào có gởi thư, xin thì Bên-đường lập tức gởi liền chẳng hề sai sót.

Saigon, Imp. Commerciale C. ARDIN.

Tirage 1.800 exemplaires

Le Directeur : NGUYEN-CHÁNH-SAT.

Ng. Ch. Sat

NÔNG-CO MIN-ĐAM

Causeries sur l'Agriculture et le Commerce

PARAISSANT L'UN JOUR

19e ANNÉE
NĂM THỨ 19
Ngày 28 Octobre
1920

農 賈 茗 談

Số 180
Ngày 17 tháng chạp
NĂM CANH-TRÂN

MỖI TUẦN ĐĂNG BÁO NGÀY THỨ NĂM

<p>ĐỊNH GIÁ BÁN TRUNG CỘNG BÔNG-DƯƠNG</p> <p>Một năm . . . . . 8 \$ 00 Sáu tháng . . . . . 8 00 Mỗi số . . . . . 0 10 Đôi nhũn . . . . . 0 20</p> <p>ABONNEMENTS France et Colonies</p> <p>Un an . . . . . 50fr.00 Six mois . . . . . 30 00</p> <p><i>Les abonnements sont payables d'avance</i></p>	<p>F. BONAVAGGIO Fondateur</p> <p>NGUYỄN-CHÁNH-SÁT DIRECTEUR — RÉDACTEUR EN CHEF (Tổng-lý, kiêm Chánh-chủ-bút)</p>	<p>PUBLICITÉ ANNONCES LÉGALES ET JUDICIAIRES</p> <p>La ligne de 0m065 de large. . . 1\$ 50 Le décompte des lignes est calculé à raison de 3 au centimètre suivant les caractères employés. Pour les annonces commerciales on traite à forfait.</p> <p>RAO BÁO Những lời rao báo về việc thương mại, xin gởi thư, hoặc đến tại Bàn-quản mà thương nghị.</p>
--	--	--

Direction, Rédaction et Administration: 71, rue Pellerin. — SAIGON.

Ông nào mua báo, xin đóng giùm tiền trước

Chủ-bút:

NGUYỄN-THANH-ỨC | TRAN-NGUYỄN-GIA

MỤC LỤC

1. Muốn tranh quyền lợi phải lo năng dúc nhân-tài.	7. Đồng-pháp thời sự. — Tin mừng.
2. Bài diên-thuyết của Hoàng-thượng ta.	8. Hội khuyến-học Nam-kỳ.
3. Các giông thuốc hút.	9. Chớ vội chê khen.
4. Tình cảnh mùa màng.	10. Xứng đáng phận làm cha mẹ.
5. Nam-kỳ Báo-chương-hội.	11. Chuyện ngộ. — Ước chi.
6. Trung-quốc tân văn.	12. Mộng-du thê giới.
	13. Trình thám tiêu-thuyết

房藥大堂天二 NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

TIỆM LỚN TẠI QUẢNG BÌNH TỈNH THANH. — MỘT TIỆM TRONG NAM-KY
ở tại đường Canton, số 38, Chợ-lớn. — Téléphone N° 658

VẠN ỨNG NHƯ PHẬT TRA

Vả trong trời đất thường có khí chẳng chánh, thì tro g 4 mùa cũng thường có gió chẳng chánh, người nào yếu trong mình, thường hay cảm mạo thỉnh linh mà không biết, cho nên tiệm tôi mà chế luyện thư tra này đây, để uống thì hết liểu; ấy là một vật rất mau, nên để trong nhà hoặc đi đường mà đem theo.

Trà này chủ trị các chứng kể ra sau đây:

- 1° Trúng thử trúng hàng, thoát nóng thoát lạnh.
- 2° Ho hen khó khè, nhứt dầu nghệt mũi.
- 3° Thiên-thời dịch-lệ, sanh ra mữa iả.
- 4° Bị chứng hoát-loạn, gân cốt nhức mỏi.
- 5° Xúc cảm khí độc, thủy thổ bất phục (chọi nước).
- 6° No hơi sinh bụng, ăn uống không dặng.
- 7° Uống rượu quá độ, ễ khi ợ chua.
- 8° An đó sông sít, nước uống trệ không tiêu.
- 9° Kiệt bón, hoặc sưng ra dâm, hoặc sưng sa huyết đau bụng, gấm ngấm.
- 10° Bị thử-khi nuan-chương, tình thân mệt mỏi.

Giá } mỗi gói..... 0\$06
          } mỗi nộp 10 gói.... 0 55

Mấy chương nói trên đây hề uống trà này thì thấy nên liên cung nên dự bị để sau trong nhà, mỗi lần uống thì dùng một gói chài nước sôi vào mà uống; song phải uống nóng, như bình nặng, hề uống rồi thì trùm lại cho kín, mới hơi ra thì uống lại. Ngày thường dùng nó thay vì trà mà uống thì tiêu trừ bệnh.

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHỊ-THIÊN-CAO

Phàm con người ai ai cũng vậy, cũng đều nhờ có khí huyết mà sống; nếu hề khí hư huyết kém thì trăm bệnh đều sanh, khí-sắc xanh xao, hình dung gầy ốm, hoặc mặt vàng môi tái, hoặc sanh phù thũng mà khôn khổ cho mình.

Bởi vậy cho nên bản Đường chẳng ngại gian khổ, tìm cho được thứ thuốc hay nơi mấy danh San bên Trung-Quốc, hái lấy đem về, rồi hiệp với tễ thuốc bá bổ Trân-Quí mà luyện ra cho thành một thứ thuốc cao gọi là NHỊ-THIÊN-CAO, thiết là tư âm bổ dưỡng rất nên hiệu-nghiệm.

Uống thứ thuốc này thiết là đại bổ, hết nóng nẩy, không hơi hớp, ít khát nước, Cổ-thần-nguồn, an tâm tuấn, sanh thêm tinh thủy, cường tráng gân cốt, bổ tỳ hòa huyết.

Phàm hề tinh-thần hoãn hốt, thân thể mỏi mệt, ăn uống chậm tiêu, hoặc tuổi già suy nhược bệnh hậu bất điều, hoặc nhứt thiết lao hư thương-tổn, hoặc đau lưng yếu gối.

Chỉ như đờn bà con gái mà có bạch đới, hoặc đường kính bế huất mà không thai nghén, thân thể ốm yếu ngũ tạng bất hòa, nếu dùng thứ thuốc này cho được lâu thì nguồn khí ắt phục; chẳng luận nam-phụ lão-ấu, và cũng chẳng luận những bệnh chứng nào, đều dùng được hết, ấy là một thứ thuốc đệ độ Tiên-Thiên và Hậu-Thiên rất nên hiệu nghiệm, nên gọi là NHỊ-THIÊN-CAO là vậy đó.

CÁCH DÙNG :

Lấy một thố thuốc này hòa với 1 litre rượu trắng để cho được 24 giờ đóng bít thì dùng được.

Mỗi lần uống chừng 2 ly nhỏ, tùy theo sức rượu uống nhiều càng tốt, nếu dùng thuốc này mà đau khách, hoặc đem mà tặng cho hàng tôn trưởng thì qui bết đường nào.

Giá mỗi thố là..... 0\$30

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG BỔ-PHẾ-CHÍ-KHÁI-HUỒN

Phôi con người ta là 1 ngũ chi tồn trong ngũ tạng, sở dĩ dễ nó hấp mà thay đổi cái thanh khí. Cái thể chất của phôi rất mềm mại yếu ớt, vì vậy nên nó có phong táng, ngoại cảm, hoặc đâm nhiệt nổi xam, thì phôi đều chịu bệnh tước cả, làm cho ho-nạp p ả ngưng trệ, ma sanh ra bệnh ho, nếu trước chúng ta điều-trị để càng ngày càng thâm nhiễm rồi thanh ra bệnh ho-lao, thổ-dam, lạc huyết, vân vân.

Bản Đường ra công bảo chế thuốc này táng hòa hườn, không khát phạt, chuyên trị các chứng bệnh phôi, kể trước đó rất nh nghiệm, bất cứ nam-phụ lão-ấu đều dùng thuốc *Bổ-phế-chí-khái-huần* này được cả.

Cách dùng: Mỗi ngày, sớm mai trưa, chiều, uống ba lần. Mỗi lần uống 14 hườn, đờn bà có thai mỗi lần uống 7 hườn, con trẻ một tuổi uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 hườn, ba tuổi uống 3 hườn, nói tóm lại hề thêm 1 tuổi thì uống thêm 1 hườn cho đến 14 tuổi thì uống đúng 14 hườn, theo người lớn uống với nước trà.

Giá mỗi ve là..... 0\$10

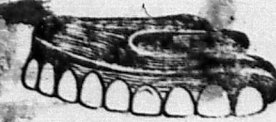

Chủ nhơn, ĐO-KHÁI-QUANG
cân khải.

Tiệm chụp hình
VÀ
TRÔNG RĂNG
HIỆU

ĐẠI-ĐÔNG

Số 49 và 51 đường Duperré ở
ngang gare xe lửa Saigon-Cholon

Tiệm Đại-Đông.

Hề vị nào đến tiệm tôi mà chụp hình từ nay đến một tháng trở lại, thì tôi sẽ cho thêm khuôn kiền dạng lộng hình.

Từ đây cho đến một tháng trở lại, nếu vị nào đến tiệm tôi mà trông răng và bịch răng thì tôi hạ giá rất rẻ.

Tiệm tôi chụp hình kỳ-lường, ít kẻ dám bì, đã khéo tốt đẹp dè mà màu thuốc bền bí chẳng hề pha.

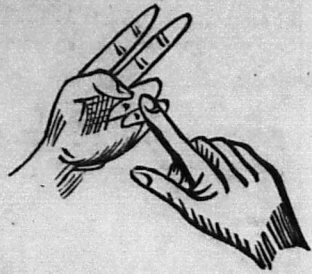
Nghề trông răng và bịch răng mau mắn lẹ làng, chẳng hề đau đớn ít ai bì kịp.

Có bán đủ các thứ kiền con mắt rất tốt và các thứ khuôn kiền dè lộng hình rất đẹp, giá rẻ vô cùng. Xin lục châu chơ quân-tử chiêu cò.

Trình-thám tiêu-thuyết

TRỌN BỘ NĂM CUỐN

Giá mỗi cuốn..... 0 \$ 20

Trọn bộ đóng bìa và tiền gởi 2\$00

Ai mua sỉ bán lẻ có tiền Huê-hồng, còn mua lẻ mỗi cuốn gởi 6 con cò 20°.

VĂN-CHÂU-QUI

Nông-Cổ Mìn-Đàm

N° 71 Rue Pellerin, Saigon

RƯỢU BỘT

ROYAL MELCHIOR

Nhân vàng } Thiệt mùi } Nhân trắng }
Nhân xanh } rượu Langsa } Nhân đen }
Thománot Huynh-dệ số 68 đường Pellerin Saigon.

NAM-HÔNG-PHÁT KHÁCH SANG

ở đường Boulevard Bonnard, số 106 ngang Gare xe lửa Saigon-Govap tại chợ-mới Saigon

Bán rượu tây và sửa xe máy đèn essence và đèn alcool.

Có cho mượn phòng ngủ sạch sẽ rộng mát giá rẻ.

Tiệm khắc con dấu

Kính-trình cùng quý-khách đặng rờ, tiệm tôi trước ở số nhà 85 còn đường Catinat và số 130 đường Pellerin, thì công nghệ của tôi đã thành hành bấy lâu nay, cũng nhờ ơn lộc châu chừ quân tử chiểu cõ.

Nay tôi đã dọn lại số 96 cũng đường Pellerin, vẫn chuyên nghề khắc con dấu đóng, cao su, bìa đồng, bìa da cầm thạch, dễ mọ, có bán đủ các thứ dầu ở bên Tây gởi lại, như là: Dateure numérotéur, Foliotéur, composteur etc.. và có bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu, giá rẻ đồ tốt mà làm mau có in Catalogue để gởi cho các quý-khách, nếu quý-khách muốn cần dùng kiểu nào, thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quý-khách.

Trần-duy-Bình

Graveur 96 Rue Pellerin Saigon

Thơ mới

Thơ Việt-Trung tiêu lục của M Nguyễn-thành-Phương mới xuất bản, đặt theo điệu thượng lục hạ bát rất hay, sự tích cũng ngộ. Xin chừ tôn mua thử mà xem.

Giá mỗi cuốn là..... 0 \$ 15
Tại quán Công-luân-Báo và quán Nông-cổ Mìn-dàm đều có bán.
Tại tiệm Nam-hông-Phát số 106 đường Boulevard Bonnard cũng có bán.

Café-Restaurant Taverne Française NAM-THUAN-PHAT

Là viên-lê u-conseur ở tại Ngã-tứ, đường Pellerin và đường Espagne gần dinh Xi-lây Saigon

Khách cũng cho quý-khách được rờ: nhà hàng bán ở Tây hiệu là Nam-chiến. Phát này, nay là về phía tôi làm rồi, sẽ mới làm được người đầu bếp, giỏi nên sướng rất khác rất ngon; hàng trẻ coi đẹp ăn tới cũng đẹp, đồ lễ mới để cho chủ quán phòng thì mới hiểu; sẽ xin các quý-khách rờ cõ: đồ lễ là hàng đẹp-hàng mà giá rẻ như các nhà khác, cõ: hàng đẹp, chủ quán rờ, cõ: đẹp cho họ đến Saigon, thàn như cho ông cõ hàng, cõ: hàng đẹp, thì tôi cũng rờ hàng đẹp, cõ: hàng đẹp, thì tôi cũng rờ hàng đẹp.

CÓ MỘT MÌNH HANG

ĐENNIS FRERES làm Đại-lý, có trữ hộp quẹt hiệu này nội còi Đồng - Dương mà thôi

Hộp quẹt này gởi bán lẻ khắp, có một sự nhỏ một hộp này.

NÔNG-CỔ MÍN-ĐÀM

MUỐN TRANH QUYỀN-LỢI

PHẢI LO NANG ĐỨC NHÂN-TAI

Đời càng văn-minh chừng nào thì người càng cạnh-tranh chừng này, cho nên bao nhiêu dân-tộc đang xằng xít trong hoàn-hải này, đâu đó đều cõ gán đua chen nhau có một cái địa-vị sanh-tồn.

Mà hiện nay cái trình-độ của dân-tộc ta vẫn còn thấp hèn, đối với các dân-tộc khác, mỗi mỗi đều thua kém; thế thì cái đường sanh-kê của dân-tộc ta sau này hãy còn hiểm nguy dữ dội hơn nữa. Những trang ưu thế mãn thời, thầy cái hiểm-tượng như vậy ai là người không lo, không sợ, không dờn òc lạnh mình?

Thế thì chúng ta có cần phải nghiên cứu cái văn-đề rất khẩn-yêu rất quan-trọng này chăng?

Chúng ta có nên lo lắng thế nào mà làm cho phổ thông sự học-thức cho quốc-dân ta chăng?

Nghĩ vì nước Nam ta từ xưa văn cũng là một nền văn-hiến, sự học-thức đã phát minh hơn mười mấy thế-kỷ trước rồi; nay cõ một đê là ta không hay biên eai, đê cứ khu khu theo lối văn-nhược mà làm chủ-nghĩa, chớ chẳng biết lấy cách-trí thiết dụng theo buổi ưu thắng liệt bại này, vận động cơ tân-hóa, mà làm cho dân-tộc ta được về vang, hầu cõ đời dài cùng các dân-tộc khác mà đua chen trong trường tranh-cạnh.

Cuộc tranh-thương mới rồi đây mà ta không được kết-quả đó, dầu cho tôi chẳng nói ra, chớ hàng trí-thức ai ai cũng hiểu rõ rằng ta mà thua sút người ày cũng là vì kém bé học-thức.

Ấy vậy thì hiện nay chúng ta phải lo to chức cách nào cho dân-tộc ta học-thức được phổ thông, thì cái đường hy-vọng của ta sau này mới cõ chỗ trông mong kết cuộc được.

Nghĩ vì trong buổi này chẳng những là Âu-châu Mỹ-giới đều cần lo sự học mà thôi, bên phương Đông-Á ta đây dân-tộc nước nào cũng đều nờ nước khuyh hướng về đường học-thuật. Kia như Trung-quốc, nội trong năm này đã cho học-sanh sang Pháp trót 4, 5 ngàn, lập Đại-học-viện tại Paris (Kinh đô Pháp-quốc). Nghĩ cõ, các nước người ta chuộng sự học là đường nào! Chừ như Nam-kỳ ta đây là một giầy đất rất hẹp hòi, đường sanh-huột càng ngày càng gay trở. Thế mà ta chẳng lo phổ thông tân-học cho quốc-dân, thì cái ngày về của chúng ta lại càng hiểm nguy hơn nữa.

Chúng ta sanh ra nhằm trong buổi này là buổi dân-tộc ta vừa mới bán khai, mà chúng ta đã nhờ hạnh phúc nên mới hưởng được ít nhiều sự giáo-hóa của Chánh-phủ Đại-Pháp, thế thì cái

phần ruộng đường dọn neo cho em cháu ngày sau là một cái nghĩa-vụ rất to tát, rất nặng nề mà chúng ta phải cõ gán, phải chăm nom không thể thôi thất được.

Vả lại Chánh-phủ bây chầy vẫn cũng hết lòng lo lắng mở mang học-giới cho Quốc-dân ta; tuy lập trường-học đã nhiều, song cũng chẳng đủ chỗ mà chứa học-sanh cho hết được. Còn những mây trường tư như mây trường: Institution Taberd, Internat Nguyễn-Xích-hồng và Internat Huỳnh-khương-Ninh v... v... thì trường nào cũng chật nít; làm cho những học-sanh ở trong lục châu mang rương quảy gói lên tới Saigon, rồi phải quảy về, chớ không cõ trường nào mà chứa cho đủ được. Tình-cảnh như vậy, hàng trí-thức ta cõ đáng buồn chăng?

Bởi thầy cảnh-tượng như thế, cho nên trót ba bốn tháng nay, tôi đã thường bàn tính với các nhà trí-thức tại Saigon; lại mỗi khi tôi đi đến tỉnh nào thì tôi cũng thường tỏ với các nhà tư-bổn các đảng nhiệt-thành rằng tôi muốn tỏ chức các nhà trí-thức, dựng lập ra một hội, rồi cậy hội nhật-báo giúp sức, đên xin phép Chánh-phủ mà mở cuộc lạc-quyên, xin tiền của bá-tánh trong ba Kỳ, dựng mua đất mà cất một sở Học-đường cho thật lớn, ước chứa cho được 4, 5 trăm học-sanh, rước thầy bên Tây đên về, đê dạy con trẻ xứ ta, hoặc văn-chương, hoặc kỹ-thuật và thiết nghiệp (Arts et métiers); làm làm sao cho trông xứ ta bá bang công

nghe cho được phổ thông, thì dân-tộc ta mới có thể đứng được vững chơn trong vòng cạnh tranh thế-giới này.

Thật tôi rất may mắn mà được nghe một ít nhà tri-thức trong lục châu thấy đều công nhận cho cái việc của tôi tính đó là một cái cấp-vụ đáng làm, nên đã hứa với tôi rằng: Ngày nào mà tôi vận động đầu đó cho xong, thì các ông ấy cũng sẵn lòng giúp sức.

Mới đây có quang Đốc-phủ-Sứ Lê-quang-Liêm, vẫn là một đảng tri-thức trong Nam-kỳ ta, ngai ở bên Mậu-quốc mới về. Tôi có luận việc ấy với ngài, thì ngài cũng hiệp với ý-kiến của tôi, song ngài e mở cuộc lạc-quyền lúc này ắt khó bề thành tựu; nên ngài lại bàn với tôi rằng để lo cố-động các nhà tư-bản đặng vốn lại cho đủ 10 muôn mà lập sở Học-đường ấy thôi. Được như vậy thì chúng ta mới được rộng quyền mà sắp đặt cái chương-trình về việc giáo-huân trong trường ấy, thế thì con trẻ mới tân bộ được mau.

Vậy nay tôi xin cùng lục châu những ông hào-hộ cùng những trang tri-thức và các đảng nhiệt-thành, thoãn như ông nào còn có cái ý-kiến chi hay, xin gởi thơ đến mà bàn tính cùng tôi; rồi sau chúng ta sẽ hiệp sức mà táng thành cho nên cái nghĩa-vụ ấy, thì Nam-kỳ hạnh thậm, quốc-dân hạnh thậm.

Nguyễn-chánh-Sát.

Hãy công ruyu Anior Honoré là một thứ ruyu liệu làa để biết. Có một nhà hàng Denis Frères có trữ ma thời.

Lời Diên-thuyết

CỦA HOÀNG-THƯỢNG TÁ ĐỘC NƠI BUỒI KHAI HỘI TƯ-VẤN NGHỊ-VIÊN TRUNG-KỲ (HUỆ)

Thưa quý Toàn-quyền Đại-thần,

Nay Quā-nhân tới đây cùng quý Đại-thần mà khai hội Tư-vấn ở Trung-kỳ, là chủ-ý to ra cho dân quā-nhân biết rằng hội này có quan-hệ cho chánh-thể trong nước.

Sự lập Tư-vấn hội-đồng này, nguyên quā-nhân tru liệu đã lâu, và đã thường đồng với quan Toàn-quyền trước là quan Thuộc-địa Thượng-thor Albert Sarraut, nay lại có quý Đại-thần giúp đỡ, nên lập thành; như vậy là ý-kiến Chánh-phủ bảo hộ và Nam-triều đều hợp.

Lễ khánh-thành hôm nay, sêu sẽ biên vào một trương ruy-rờ của sử nước Đại-Nam về thời mới này. Lễ này lại tổ cho muôn dân biết rằng hai Chánh-phủ vẫn hiệp trong lòng ni ngọn gió tư-trưởng mới dần thổi khắp các dân-tộc Á-đông, và cái gió đó tự-quốc cũng không tránh khỏi. Vậy nên hai Chánh-phủ đều ý hiệp thiết lập hội Tư-vấn. Ấy là thể theo trình hạn của dân và lại là hợp theo cách thiện trị của Chánh-phủ, vẫn đem lòng muốn rõ các điều sơ-nguyên của dân.

Ngày nay có mặt quý Đại-thần ở đây là một sự rất vinh hạnh cho dân Quā-nhân. Lại muốn dân đều rõ là quan Đại-biêu Pháp-dinh cùng Quā-nhân vẫn ý hiệp tâm đồng và đều một chánh-thể muốn cho dân được dự nghị vào các việc công-ích cho trong nước.

Các Hội-viên,

Chắc rằng các người đã đọc cái dụ của Ta thiết lập hội Tư-vấn ở Trung-kỳ. Như vậy thì Ta cũng chắc rằng các người đã hiểu rõ vì ý-kiến thế nào mà Ta lập ra hội này, tưởng không cần gì mà hiểu-thị lại đây nữa.

Vả lại quý Khâm-sứ đã giải nghĩa phận sự các người, cùng ý nhà nước trông mong về lỗi trách-nhệm của các người thế nào.

Ta chỉ huấn thị cho các người một điều rằng: Trong khi nghị luận các khoản

Chánh-phủ giao cho mà bàn, thì phải lấy ý cần-thận, ôn hoà mà làm, thì mới thành sự được, phải giữ trật-tự và quốc-pháp. Như vậy thì chẳng phụ lòng sớ-vọng của hai Chánh-phủ, mà lại xứng đáng với dân đã tin các người, nên cứ các người làm Đại-biêu.

Các giống thuốc hút

CAO-LY

Trong năm 1919 đất trồng cây bông vải tính được 70.000 mẫu.

Nhà nước Nhật-bản rống sức ép dân Cao-ly phải trồng cây bông vải thêm hoài tưởng chẳng bao lâu sẽ rống đặng 13 muôn mẫu.

Hiện nay thì thổ-sĩ này được trên một trăm triệu livres anglaises (cân Anh-lê), song các viên-quan Nhật-bổn tính rằng bông-vải xứ này sẽ thu tới số ba t âm triệu livres, nghĩa là gần 13 muôn 5.000 tấn (135 triệu kilos).

NƯỚC CAO-MÊN

Hãng thuốc hút « Manufacture des Tabacs du Tonkin » có gói vải thứ giống cây thuốc trồng tại sở Canh-nông thí-pháp tại Petit Takeo gần Nam-vang, trồng một lược với một giống thuốc Cao-mên.

Lựa một chỗ đất có nhiều đất sét, và lúc nắng hạn nhiều, chủ ý coi sức các cây thuốc gặp thời-tiết như vậy mà chịu nổi hay không. Tuy vậy, mà các cây thuốc nhanh là cũng sỡ sỡ, thâu thành được. Trồng thử bốn giống thuốc sau này:

1o — Comstock — Theo tờ phúc của ông Merkel, làm đầu sở Canh-nông thí-pháp tại Petit Takeo, giống này trồng coi tốt hơn ba giống kia; cây lá tốt, lớn lá hơn, thuốc nhạy cháy và thơm, song mùi ít. Giống này từ khi ương cây còn nhỏ đến khi trồng ra đất trắng, ít bị côn-trùng ăn phá hơn.

Đất trồng nó là 0h.10, trồng 2078 cây thuốc, lên đều tốt; ngày 16 Mars 1919 bề cao được 1m20, và mỗi cây kể theo bực trung được 18 hoặc 20 lá.

Thuốc phơi rồi được 67 kilos, tính ra một mẫu là 670 kilos.

2o — Maryland (Huê-kỳ) — Giống này trồng không được sỡ sỡ bằng các giống kia, lá nhỏ, lại bị côn-trùng ăn phá lắm.

Ngày 15 Mars 1919, cây thuốc có 0m80 cao mà thôi, còn lá thì đều bị một giống sâu nhỏ sắc xanh ăn. Đất trồng nó là 0h.15, trồng 3110 cây. Thuốc lá phơi khô được 49 kilos, tính ra một mẫu là 326 kilos. Mùi gắt, không ngon.

3o — Giống thuốc Hongrie — Cây trồng sỡ sỡ, sắc lá lợt hơn hai giống kia, và ít có côn-trùng phá.

Giống thuốc này tương tự giống thuốc Cao-mên, hai giống trồng cùng sỡ sỡ, còn bề lá bao lớn và cây bao cao thì đều tương tự, sắc lá cũng in, đến đời hai thứ trồng một chỗ, dấu cho những tay lão-nông cũng khó mà nhìn cho được.

Đất trồng nó là 0h.11, trồng được 2280 cây rất xinh tốt lúc hái lá thì cây cao được 1m40, và mỗi cây được 20 tới 25 lá. Thuốc lá phơi khô được 94 kilos, tính ra mỗi mẫu là 854 kilos.

Vấn thuốc này hút thử, biết là nhạy cháy, tăng trắng, mùi thơm, chứ không có gắt.

4o — Giống thuốc Cao-mên — Ấy là giống thuốc thường trồng trong nước, cây lá xanh tốt lắm đất trồng là 0h.08 trồng được 1660 cây. Ngày 16 Mars 1919, cây thuốc bề cao bực trung được 1m50 và mỗi cây có 22 tới 28 lá. Thuốc lá phơi khô được 89 kilos, nghĩa là mỗi mẫu được 1000 k.los. Suy trong bốn thứ, thì thứ này trồng huê-lợi nhiều hơn.

Thuốc này vẫn mà hút thì được, nhưng mà mùi nó lạ một chút.

Nói tóm lại, thì có một giống thuốc Hongrie tánh chắc nổ như giống thuốc Cao-mên (Khmer); và lại lễ thơm khỏi nhạy cháy, ngon của nó cũng nên khuyến ta gần sức trồng tiếp một giống này mà thôi trong năm 1919.

(Rú trong Đồng-pháp lý-tài toàn chí)

TRẦN-NGUYỄN-GIA

Ban tức muốn cho vui thì phải có ruyu tại hiệu Tisane Marquis de Bergay demi sec.

Có một nhà hàng Denis Frères có trữ ma thời.

Tình cảnh mùa màng

Từ ngày 1° đến 15 Octobre 1920

Bạch-liêu. — Trong nửa tháng này, có ngày nắng, có ngày mưa lớn, thay đổi nhau, nhà nông-phu cần lo việc ruộng. Tại tổng Thạnh-hưng mỗi cây vừa xong, còn các chỗ khác thì bốn phần ruộng, cây ròi ba phần. Lúa cây tốt. Trừ ra trong tổng Quảng-xương, lúa bị nắng lúc trước nên có hư một ít.

Bà-rịa. — Nhờ có mưa nhiều, nên lúa sỡ sỡ và lúa mùa được vượng lại. Cây ròi hết. Nông-phu lo dọn đất đặng cấy lúa mùa.

Biên-hòa. — Cây tiếp lúa trung-mùa, trong nhiều tổng đã xong. Còn lúa mùa kêu là lúa muộn, gần khi sỡ sỡ. Lúa cây đầu đó đều tốt.

Cần-thơ. — Nông-phu lo cấy lúa cây cấy giặm. Lúa cây lên tốt, có mưa thường.

Châu-độc. — Trong các tổng từ Tiên-giang qua Hậu-giang, lúa tốt lắm. Tại quận Triton, nhờ có mưa khi đầu tháng này, chứ trước khi trời nắng dai, nhà nông lo sợ. Lúa sông lớn, nhờ nước lên chậm, nên tốt. Ngày này mà dân biết lo vớt củi luc-binh, mới bắt sự hiểm-trở cho người làm ruộng, chứ bây giờ thì củi luc-binh lập rạch, lấy làm hại. Lúa sớm trở bông, mùa màng trong cảnh tỉnh coi mới tốt lắm. Mà nhất là ruộng ở Tân-thâu, lúa sỡ năm nay làng nào cũng chắc trúng.

Hải-tiên. — Trừ ra vài sở ruộng, tại quận Hòn-chông nước cợn sâu, chứ đầu đó cấy đều xong. Lúa tốt. Ở tại Hòn-chông có cơn-rầy phá lúa, song mấy chỗ lúa bị nó hại đều nhỏ bỏ, không còn cợn rầy nữa.

Chợ-lớn. — Ruộng ở đầu đó đều cấy xong, lúa lên tốt và ở ruộng có nước nhiều. Từ đây đến khi lúa chín, nông-phu lo giữ bờ mầu cho có đủ nước dùng trong ruộng, khỏi lo việc chi nữa.

Giadinh. — Tại quận Thủ-đức và tổng An-thị, Cần-giờ, Bình-trị-hạ nhờ có mưa thường, mạ lên tốt, còn tại tổng Dương-hòa-hạ và tại quận Hóc-môn, Gò-vấp, nắng nhiều, nên lúa cây ròi hư hết một

phần, lại trẻ sự cây. Những ruộng gò bị nắng, nên không mếm ruộng được.

Mytho. — Mùa màng thuận thì tiếc, nên đầu đó nhà nông lo cấy lúa mùa cho ròi.

Cố-chi. — Trộn phần tổng Hòa-lạc-hạ, cấy lúa mùa xong. Trong bốn tổng khác, ruộng lúa cấy cũng gần ròi. Lúa cây tốt. Ước so năm nay đặng mùa.

Bến-tr. — Trong nửa tháng này, mưa thường nhiều, nhờ vậy nên lúa sớm cấy đã xong, lúa trung-mùa cũng gần xong. Lúa cây đều sỡ sỡ. Người làm ruộng khởi sự cấy lúa mùa, ước đến cuối tháng Octobre thì xong hết.

Rạch-giá. — Nhà nông đang bầm hồ lo cấy lúa mùa, nhất là tại tổng Kiên-hảo, Kiên-trương, mấy năm ròi bị lụt, nên ai này lo cấy cho ròi trước khi nước sông lớn tràn vô ruộng. Lúa cây ròi đều tốt. Mùa màng năm nay chắc là tốt hơn mùa năm ngoái, mỗi một mẫu tính bực trung sẽ được ít nữa là 80 giạ.

Sốt-răng. — Mưa thường, vì vậy người làm ruộng nỡ mà cấy. Lúa cây tốt, đầu đó gần xong. Cua và chước có phá một ít trong phần tổng Nhiêu-khánh, Định-hòa và Định-khánh.

Trong nửa tháng này, lúa bán về Chợ-lớn được 703 tấn.

Bãi-xâu..... 473 tấn
Sóc-trăng..... 160 »
Phù-lộc và Nhu-gia..... 70 »

Tây-ninh. — Lúa sớm cấy xong xuôi. Nhờ có mưa thường từ đầu tháng Septembre, nên nhà nông được dọn đất mà cấy lúa mùa.

Trà-vinh. — Nhờ có mưa nhiều và thường trong hai tuần này, lúa trung mùa cấy gần xong. Tại quận Càng-long và dài theo sông Cổ-chiến, và Hậu-giang, nông-phu lo cấy lúa mùa. Lúa sớm và lúa trung mùa lên xinh tốt. Tại tổng Ngãi-hòa-trung, nhiều làng có bị sâu và cua cắn phá lúa.

Vinh-long. — Nước mưa nhiều, và có nước sông cái đem lên, nhà nông lo cấy cho kịp thì tiếc. Lúa tốt đều.

Sadeo. — Trong cả và quận, kể làm ruộng lo cấy lúa mùa. Mạ tốt. Chước và cua phá chút đỉnh. Nhờ có nước lớn

và mưa thường từ khi đầu tháng này, mấy sở ruộng gò khi sự cấy lúa mùa.

Tân-an. — Đầu đó đừ cấy gần xong hai bên đường xe lửa Mỹtho, coi mã lúa vàng úa không được tốt. Nhà nông đang lo gánh phân ra rải đều trong mây đám ruộng, mây chỗ rải ít ngày coi mã lúa xanh tốt lại. Ấy vậy mấy đám ruộng nào chưa rải phân, xin nhà nông rải phân ngay cho đều mà giúp sức lúa.

VIỆT-NAM Tân-học ân-quán QUẢNG CÁO

Kính cùng lục-châu chư tôn đã hứa hùn với Việt-Nam Tân-học Ân-quán được rồi ;

Từ lúc tháng Mars 1920 này tôi có xướng cuộc kêu hùn đặng lập một sở nhà in ; nhờ ơn chư tôn đùm bọc tin cậy, cho nên tờ Quảng-cáo vừa ra thì lục-châu đã rải rải gửi giấy đến luôn luôn mỗi ngày ; một là vì công-ích mà nhập hùn, hai là vì hảo-hiệp giúp mua Nhựt-báo, cho tôi có thể mà lập nên Ân-quán, thiệt tôi rất thâm cảm tạ thành tình.

Nhưng hề chư tôn tin cậy bao nhiêu, thì tôi lại càng ái ngại bấy nhiêu ; mà bề càng ái ngại chừng nào thì nó lại càng giục thúc cho tôi phải nong nã chăm lo cho hoàn toàn cái nghĩa-vụ ấy cho khỏi phụ lòng tin cậy của chư-tôn.

Từ ấy nhặng sau đã có nhiều ông rất sẵn lòng muốn đóng bạc hùn trước cho khỏi phiền phứt về sau, nên thường gửi thư đến mà hỏi thăm tôi về việc ấy.

Vì vậy cho nên lúc trước tôi đã có đăng một tờ Quảng-cáo trong Nông-Cổ mà cho chư-tôn hay rằng tôi đã có gửi thư bên Tây hỏi thăm giá các thứ chữ và máy mà tôi chưa được thư hồi-âm, chưa biết việc ra thế nào, nên tôi chưa dám thâu bạc hùn của ai trước hết ; vì sợ e một là số vốn 8 ngàn không ai hùn cho đủ ; hai là chữ và máy chưa biết có hay không ; nếu tôi thâu hộc lấy bạc của chư-tôn, rồi máy và chữ rồi mưa không có, công việc không thành, thì số bạc của chư-tôn đã đóng trước đó, nó

nằm tro một chỗ, ắt thất- lợi của chư-tôn, mà rồi tôi còn phải mua Mandat gửi lại mà trả cho chư-tôn, thì nó lại sanh thêm sự tốn hao cho tôi một phần sở phí.

Từ đó đến sau, may nhờ chư-tôn chẳng phụ, cho nên số vốn định cùng đã đủ rồi. Vậy mà từ ấy đến nay đã gần hơn tám tháng, tôi chưa thi thỏ được việc chi, là vì tôi chưa được tin hồi-âm của hãng bán máy, nên tôi chưa biết làm sao mà dám cho chư tôn rõ được. Sở dĩ có bấy nhiêu đó mà tôi làm thành từ ấy đến nay ; chắc sao chư tôn cũng mỗi lòng trông đợi.

Máy mắng thay ! mới hôm tuần rồi đây, tôi đã tiếp được thư hồi-âm của hãng bán máy và chữ ở bên Đại-pháp gửi qua cho tôi hay rằng : Nếu muốn mua các thứ chữ và máy theo thư (Commande) của tôi đó, thì phải đem đóng trước một phần ba cho hãng bạc Đông-Dương (Banque de l'Indochine) là 25 ngàn quang tiền Tây ; tính theo giá bạc lúc này (10 f, 00) thì nhâm có 2 ngàn 400 đồng mà thôi. Rồi hãng bạc sẽ gửi thư qua cho Hãng ấy hay rằng chúng ta chịu mua chắc chắn và đã có đóng trước một phần ba theo giá tiền đã định rồi, thì hãng ấy mới chịu gửi chữ và máy qua cho chúng ta, còn lại bao nhiêu thì để đến chừng nào máy và chữ qua tới rồi sẽ đóng tác mà lãnh đó.

Theo lời giao kết trong thư thì vậy, nhưng theo ý tôi muốn dùng dịp giá bạc lúc này còn cao mỗi đồng là 10 quang đem gửi trước tác số cho nhà Hãng ; kéo sợ giá bạc còn sụt xuống nữa, thoản như ngày nào mà máy và chữ qua tới, nếu bạc còn kém một giá thì chẳng nói chi, rồi nhâm lúc giá sụt xuống còn có 4, 5 quang, thì mất tiền của chúng ta nhiều lắm.

Vậy xin chư tôn giữ theo lời hứa và lấy lòng tin cậy mua Mandat gửi tác số bạc của chư tôn đã chịu hùn và chịu giúp Báo-giới (1) lúc nọ cho tôi, đặng tôi đem đóng vào nhà Hãng cho sớm, rồi chư-tôn cứ giữ biên-lai của nhà-thờ giấy-thếp chỗ chư tôn gửi bạc đó mà làm bằng ; khi tôi tiếp được Mandat,

(1) Tiền giúp Báo-giới còn hơn hai phần chưa đóng.

thì tôi sẽ gửi biên-lai đến cho chư-tôn lập tức.

Chừng nào tôi thâu được hơn phân nửa số bạc hùn và đóng cho nhà Hãng rồi, thì tôi sẽ mời nhóm Đại-hội, đặng cử ban hội quản-ly và canh-cải điều-lệ chương-trình của hội.

Tôi hết lòng trông đợi tin lành, xin chư tôn chờ p. y.

Nông-Cổ Mìn-Dam Tông-ly, NGUYỄN-CHÁNH-SÁT Cần cù

NAM-KỲ Báo-chương hội

TUYÊN CỬ MỘT VI ĐẠI-BIỂU ĐĂNG ĐI XEM HỘI CHỢ HÀ-NỘI (BẮC-KỲ)

Theo thư mời của ông Hêloury là Hội-trưởng hội Nhựt-báo Nam-kỳ, để ngày 18 Octobre 1920, cho lên hôm thứ ba nhâm 26 Octobre rồi đây đúng 9 giờ tối, Hội có nhóm ngoại lệ đặng chọn cử một ông Đại-biểu để thay mặt cho Hội, đặng ra xem Hội chợ Hà-nội trong thượng tuần tháng Décembre 1920 tới đây, từ ngày 1 đến ngày 15.

Mấy ông có mặt là :

- Ông Nguyễn-chánh-Sát, Nguyễn-kinh-Đinh, Nguyễn-thế-Ngọc, Trần-thái-Nguyên.

Mấy ông sau này đều có gửi thư và danh giấy thép đến cậy người thay mặt :

- Ông Liêu-sanh-Hộ, Longxuyên, Nguyễn-văn-Cư, Longxuyên, Đặng-thúc-Liêng, Sadee, Nguyễn-viên-Kiều, Travinh, Nguyễn-quang-Trường, Cantho, Lê-Sum, Gocông.

Mấy ông vẫn mặt là :

- Ông Nguyễn-văn-Cửa, Saigon, Võ-hiêu-Đề, Cantho, Phụng-hoàng-Sang, Saigon, Lê-hoàng-Mun, Saigon, Nguyễn-tử-Thức, Saigon, Trần-văn-Chim, Saigon, Hồ-văn-Lang, Saigon.

Theo phép hề hội nhóm được hơn phân nửa số hội-viên có mặt thì lời bàn nghị trong buổi hội ấy đủ theo phép công chánh.

Bản-hội đồng hiệp ý cử ông Nguyễn-kim-Đinh lên tọa chủ, ông Trần-thái-Nguyên làm Từ-hàng.

9 giờ 15 phút, ông Nguyễn-kim-Đinh bèn đưng giấy xin mở hội, rồi đọc bức thư mời của ông Hội-trưởng và thư của các ông Hội-viên ở Lục-tỉnh gửi đến cho bản-hội nghe và xin tuyển cử một ông Đại-biểu.

Thư của ông Hêloury, Hội-trưởng Nam-kỳ Báo-chương-hội, Gửi cho chư Hội-viên bốn-quốc Nam-kỳ Báo-chương-hội ; Saigon, ngày 16 Octobre 1920

Kính Cùng chư qui đồng-nghiệp đặng rõ : Theo lời xin của tôi thì quan Thống-đốc Nam-kỳ đã lấy lòng nhân-hậu mà cho một vị Hội-viên bốn-quốc trong hội của chúng ta ra dự xem hội chợ Hanoi kể từ ngày 1 tới 15 Decembre tới đây. Vì vậy cho nên tôi xin các ông đến ngày thứ ba nhâm 26 Octobre tối đây đúng 9 giờ tối, hãy nhóm nhau tại Hội-quán mà công cử một vị Đại-biểu ấy.

Nếu ông nào có mắc việc nhà thì xin gửi thư cậy người thay mặt cho mình cũng được.

Tôi hết lòng khiêm nhượng kính mời các ông. Ông Hội-trưởng, ký tên : Hêloury.

Thư của ông Đặng-thúc-Liêng, Hội-viên ở Sadee, gửi cho ông Hội-trưởng hội Nhựt-báo Saigon ; Sadee, le 23 Octobre 1920

Kính ông, Tôi có tiếp được thư ông để ngày 18 Octobre 1920 này, mời nhóm đặng công-cử một vị Đại-biểu, đi xem hội chợ Hà-nội trong năm 1920 này.

Tôi nhơn mắc việc nhà, đi nhóm không tiện, vậy xin ông thay mặt cho tôi mà cử M. Nguyễn-chánh-Sát, Tổng-ly Báo Nông-cổ Mìn-dam, tôi rất cảm ơn ông.

Nay kính ký tên : Đặng-thúc-Liêng

Thư của ông Nguyễn-viên-Kiều, Hội-viên ở An-trường (Travinh), gửi cho ông Nguyễn-thế-Ngọc Chủ-đặt báo « Công-luận » Saigon ; An-trường, le 23 Octobre 1920.

Kính qui đồng-nghiệp, Xin ông làm ơn thay mặt cho tôi đến ngày 26 Octobre này đi dự nhóm mà cử M. Nguyễn-chánh-Sát làm Đại-biểu cho hội Nhựt-báo đặng đi dự xem hội chợ Hanoi năm nay, tôi rất cảm ơn ông.

Nay kính, ký tên : Nguyễn-viên-Kiều

Thư của ông Lê-Sum, Hội-viên ở Gocông, gửi cho ông Nguyễn-kim-Đinh, Tổng-ly Công-luận-báo Saigon ; Gocông, le 21 Octobre 1920.

Kính qui-hữu, Đến ngày 26 Octobre này, xin qui-hữu thay mặt cho tôi mà cử M. Nguyễn-chánh-Sát làm Đại-biểu cho Hội nhựt-báo đặng đi xem hội chợ Hanoi trong tháng Decembre 1920 tới đây ; tôi rất cảm ơn qui-hữu.

Nay kính, ký tên : Lê-Sum

Thư của ông Nguyễn-quang-Trường, Hội-viên ở Cantho, gửi cho ông Nguyễn-kim-Đinh, Tổng-ly Công-luận-Báo Saigon. Cantho, le 22 Octobre 1920.

Kính xin ông làm ơn thay mặt cho tôi mà cử ông Nguyễn-chánh-Sát làm Đại-biểu cho hội Nhựt-báo, đặng ra dự xem hội chợ Hà-nội trong năm 1920 này, tôi rất cảm ơn ông.

Nay kính, ký tên : Nguyễn-quang-Trường

Rượu hiệu Grand vin du cap Corse của hãng AUGUSTE MATTEI làm, là một thứ rượu tiêu hóa, mùi ngọt.

Phải nói ohe có tên AUGUSTE MATTEI Trong Đông-Dương có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

Giấy thép của hai ông : Liêu-sanh-Hộ và Nguyễn-văn-Cư, Hội-viên ở Longxuyên đánh lên cho ông Nguyễn-kim-Đinh, Tổng-ly Công-luận-Báo Saigon. Longxuyên, le 26 Octobre 1920, 9 giờ 35 phút sớm mai.

Xin ông thay mặt chúng tôi, chiều nay dự nhóm, cử M. Nguyễn-chánh-Sát làm Đại-biểu đi xem Hội chợ Hanoi, cảm ơn. Ký tên : Liêu-sanh-Hộ, Nguyễn-văn-Cư.

Khi đọc mấy bức thư và giấy-thếp rồi thì Bản-Hội liền xin bỏ thăm. Trong 17 vị Hội-viên cộng là 17 tiếng thăm, mà ông Nguyễn-chánh-Sát được 10 tiếng cử. Vì vậy cho nên bản-hội đều rập nhau một ý công cử ông Nguyễn-chánh-Sát làm Đại-biểu.

Lập tờ kiết-chứng xong rồi, chẳng còn ai luận bàn chi nữa, bãi hội hồi 10 giờ 5 phút.

Trung-quốc tân văn

DÂN BÊN TÀU CƠ CÁN, ĐANG MỞ CUỘC LẠC-QUYỀN

Cách mấy ngày rày nghe tin bên Tàu có xảy ra một sự tai biến dị-thường, xem trong lịch-sử xưa nay chưa từng có. Hơn một phần ba nước Tàu dân tình đều chết đói.

Theo trong các Nhựt-báo Trung-quốc cho hay rằng : Gó hơn 30 triệu sanh-linh đói quá, gán chờ ngày chết. Chánh-phủ Trung-quốc phải cầu cứu khắp hết các nước trong toàn-cầu Thế-giới.

Hội Hồng-thập-tự Huê-kỳ đã có gửi cho hãng bạc Bank Of China một số bạc 50 muôn gold dollards. (Bạc Huê-kỳ) cậy đặng cho Chánh-phủ Trung-quốc làm tiền cứu giúp. Nước Nhựt-bôn và Hương-cảng cũng mời gửi qua cứu giúp dân Tàu một số bạc rất to.

Phòng Thương-mãi Khách-trú tại Chợ lớn mới tiếp được của ông Đường-thiệu-Nghi là Hội-trưởng hội cứu giúp sự cơ-cản ấy ở tại Thượng-Hải gửi qua như vậy :

« Vì nước lục to mà làm cho 7 tỉnh : « Trực-lệ, Hà-nam, Sơn-tây, Sơn-đông, « Phước-kiến, Chiết-giang và Hồ-nam

« muốn bề khôn-đốn. Có hơn 30 triệu « mạng dân đã gần chết đói. Xin hãy cứu « giúp cho dân. Dân trong nước ta và « các ngoại-quốc thấy đều lấy lòng từ- « thiện trợ trợ rất nhiều. Còn chờ cuộc « chiến tế của các ông là đến cần kíp. « Xin hãy gọi của ấy cho hãng bạc Bank « Of China.»

Tiếp tin giấy thép ấy, tức thì ông Hội- trưởng phòng Thương-mại China Chợ- lớn, xin được phép Chánh-phủ mà mở cuộc lạc-quyên liền.

Cuộc lạc-quyên ấy vừa mở thì Phòng Thương-mại China Chợ-lớn đã tiếp được nhiều số bạc to của mấy nhà Đại-thương đăm cho.

Bồn-báo chúng tôi cũng ước trông chờ lực-châu đồng-báo chừ quân-tử những đấng phú-hào, xin hãy lấy lòng từ-thiện tế-cấp ít nhiều mà làm nghĩa.

Đây là chúng tôi vì lòng trất-ân vì thương nhân-loại mà cố-dộng vài lời. Dầu cho những kẻ vô-tâm những phường giả-dối, có trách sao chúng tôi vụ tác cho China mà mắng nhiếc cách nào chúng tôi cũng trí vụ độ ngoại, khu khu lòng này, giữa nhờ lực-châu chừ thức-giả xét cho.

Đông-Pháp thời sự

TIN MỪNG

Bồn báo có tiếp được thiệp của ông Nguyễn-long-Thao, nghiệp-chủ và chủ trại mọc tại Lái-thiêu, mời đến dự tiệc mừng cho lính-lang là M. Được mời thì đâu chức Kinh-lý.

Vậy Bồn-báo chúng tôi kính mừng cho ông Nguyễn-long-Thao gia môn hữu hạnh, sanh con đường ấy mới đẹp mặt nở mày cho phận làm cha mẹ.

N. C. M. Đ.

GIÁ BẠC

Thứ sáu. ngày 22 Octobre 9 quan 50
 Thứ bảy. ngày 23 Octobre 9 quan 75
 Chúa-nhật ngày 24 Octobre 9 quan 75
 Thứ hai.. ngày 25 Octobre 9 quan 75
 Thứ ba.. ngày 26 Octobre 9 quan 75
 Thứ tư.. ngày 27 Octobre 10 quan
 Thứ năm. ngày 28 Octobre 10 quan

GIÁ LUA

Lúa chở đến nhà máy Chợ-lớn mỗi trăm kilos là :

Thứ sáu. ngày 22 Octobre 5\$10 tới 5\$60
 Thứ bảy. ngày 23 Octobre 5\$05 tới 5\$55
 Chúa-nhật ngày 24 Octobre 5\$05 tới 5\$55
 Thứ hai.. ngày 25 Octobre 5\$00 tới 5\$45
 Thứ ba.. ngày 26 Octobre 5\$00 tới 5\$45
 Thứ tư.. ngày 27 Octobre 5\$00 tới 5\$40
 Thứ năm. ngày 28 Octobre 4\$95 tới 5\$35

TRĂNG-BÀNG

Xe-hơi lặn dưới sông. — Hôm thứ bảy tuần rồi lối 8 giờ sớm mai, chuyến xe hơi chở thợ và hành-khách ở Saigon chạy lên Nam-vang, tới chỗ bến đò Gò-dầu-hạ, phải đơm xe xuống đò đặng qua sông Vàm-cò (Vaico) nhằm lúc trời mưa lớn quá, nên đường trơn mà vắng cũng trơn, làm cho cái xe chạy chúi tuốt xuống sông, chỗ ấy bề sâu hơn 15 thước Tây.

May vì lúc tới bến-đò thì những hành-khách đều xuống xe, duy còn có một người Sốp-phơ cầm bánh cho xe xuống đò và một người khách-trú còn ngồi trên xe mà thôi. (Tại tên khách-trú này làm bến, không chịu xuống xe nên phải bị uồng nước gấn chết và phải bị thiệt-hại hết 800 \$ 00.

Khi xe lặn xuống nước rồi, thì tên Sốp-phơ và tên khách-trú lặn vào bờ được; chỉ có 30 muông cây kim của tên khách-trú ấy giá đáng 8 trăm đồng bị ước mà phải sét hết.

Chuyến xe ấy có chở 7 triệu quang tiền Tây bằng vé quốc-trái của kho bạc Saigon gửi lên Nam-vang cũng đều bị ước hết. Hơn hai ngày rưỡi mới trục cái xe ấy lên được.

PHAN-THIỆT

Bão lụt rất to. — Có một trận bão và mưa to trong đêm 21 qua đến 22 Octobre tại Phan-thiết rất dữ tợn, mà nhưt là ngày 22 dòng mưa cả ngày, làm cho mấy chỗ binh-nguyên khoán-giã đều ngập hết.

Rạch ngòi sông suối gì nước cũng tràn bờ.

Tại tỉnh thành Phan-thiết, có nhiều chiếc thuyền đang đậu dưới sông bị đứt

đôi chòm bề hư hại rất to. Có 3 người Mạch-lô bị chết. 5 chiếc ghe chở nước-mắm xát hỗn tiêu mất.

Đường quân-hạt số 1 từ Phan-thiết về Saigon bị sóng đánh lở hư hơn mười chỗ, Có hai cái cầu nước đập trôi mất.

Một cái cầu lớn tại Phan-thiết bề dài 25 thước cũng hư ;

Nơi mỗi đường từ Phan-thiết đi Malam, có một cái cầu đút bằng Xi-mon g-t-mê dài chừng 6 thước cũng bị nước đập trôi mất. Đường đi ra Phú-hài cũng đứt hết đi không được nữa.

Tại thành Phan-thiết nhà cửa đường sá gì đều bị ngập hơn một thước tây. Nước đứng lên như vậy hơn 24 giờ đồng hồ, ruộng nương đều hư rã. Quan Công-Sứ đương lo lần điều đình chỗ nơi cho dân-tinh cư trú.

Nói tóm một lời là tại tỉnh Phan-thiết, vì một trận bão lụt này mà bị thiệt hại rất to, dân tinh đều khôn đôn.

Vậy lực-châu ta những trang hào-hộ xin hãy vì nỗi giống mỡ lòng hào-hiệp mà cứu giúp ít nhiều. Thoãn như ông nào có dạ hảo-tâm xin cứ mua mandat gửi ngay cho quan Công-sứ đồn-tinh mà cậy người phân phát. Rồi xin cho bồn-báo hay, đăng đặng báo mà nêu gương cho người khác. Ấy cũng là một cái nghĩa-vụ của chúng ta đáng làm trong lúc này đó, xin đồng-báo gấn lấy, gấn lấy.

**Hãng tàu Nam-Vang
đổi giờ tàu chạy**

Quan chủ hãng tàu đò Nam-vang và lực-linh kính rao cho lực-châu hành-khách hay rằng : nhưn vì hãng xe lửa Saigon-Mytho đã rút giờ chạy lại, nghĩa là ở Saigon chuyển nhưt chạy đi Mytho buổi sớm mai là 6 giờ rưỡi mà nay sửa lại là 6 giờ đúng, tới Mytho là 7 giờ 43 phút, chớ không phải 8 giờ rưỡi như trước.

Vì vậy cho nên kể từ ngày 1er Octobre 1920 này, các tàu của hãng đậu tại Mytho cũng rút giờ lại, nghĩa là hệ chuyển xe lửa nhưt ở Saigon xuống tới Mytho rồi thì tàu chạy liền lối 7 giờ 30 hoặc 8 giờ.

**Hội khuyến-học Nam-
kỳ nhóm lệ thường**

Ngày thứ tư nhằm 27 Octobre, Hội Khuyến-học Nam-kỳ có nhóm lệ thường.

Những ông có mặt :

- Ông Hồ-vân-Kinh,
- « Lương-vân-Mỹ,
- « Nguyễn-chánh-Sát,
- « Hồ-vân-Trung,
- « Lê-vân-Hóa,
- « Nguyễn-đình-Tri,
- « Nguyễn-tấn-Kỷ,

Những ông vắng mặt :

- Ông Nguyễn-vân-Hải,
- « Nguyễn-tấn-Vân,

Đúng 6 giờ, ông Hội-trưởng Hồ-vân-Kinh xin mở hội và xin ông Từ-hàng Hồ-vân-Trung đọc những tờ kết-chứng (Procès verbaux) mấy kỳ hội trước cho chư Hội-viên nghe thì ai nấy đều ưng thuận.

Kê đó ông Kinh liền trình ra một cuốn sổ ngân-phieu của nhà Bàng cho ban-hội xem.

Trong ấy là học của ông Kinh lấy tên Hội Khuyến-học mà gửi cho nhà Bàng Hong-Kong-Sanghai :

1o — Một số bạc 3600\$00 về tiền cũ-Chánh-phủ Nam-kỳ phụ cấp mà ông Kinh đã lấy tên Hội đơm gửi cho nhà Bàng là ngày 25 février 1920.

2o Còn một số bạc 500\$00 của thành-phố Saigon phụ cấp, ông Kinh cũng đơm gửi cho nhà Bàng là ngày 16 Juin 1920.

Xét việc sổ sách tiền bạc đầu đó phải minh, chẳng có dấu chi lạ.

Ông Boulouys và ông Nguyễn-hữu-Van là giáo-sư dạy việc Thương-mại và toán-mục, có trình 25 Học-sanh cho ban-hội biết rằng từ ngày khởi dạy đến nay đã gần giáp 4 năm, học-sanh đã đủ sức thi lãnh cấp bằng tốt-nghiệp rồi, nên xin ban-hội hãy tờ cùng Chánh-phủ mà xin định ngày thi.

Ông Hội-trưởng bừa sẽ đi viếng quan Thống-Độc mà bàn về việc ấy.

Rồi đó ban-hội liền bàn tính với nhau, định ra kiểu thức đặng làm bằng-cấp hầu để phát cho những học-sanh nào thi đậu.

Các việc xong rồi, chẳng ai bàn tính chi nữa, bãi hội hồi 7 giờ 45 phút.

Chớ vội chê kten

Sách cổ câu : thiên nhưn ngạt-ngạt bất như nhưt sĩ nước nước.

Bởi vậy nên người quân-tử, có chí xô non tất bề, một lòng khấn khấn lo trả nợ nước nhà, thì dầu có nghe muôn ngàn sự chê khen của miệng con người cũng ngo ngán không thêm để lọt vào tai. Bực hiền không hay khen ai mà cũng chẳng chịu chê ai — Bởi cái tâm khảm chớ là tánh của người tầm thường, thấy người lo cho ích nước lợi dân, rồi nhờ sự mãn-thời bình-thể đó kể ấy được người sùng-bái, lòng tiêu-nhon thấy người được vinh-diệu nên thường hay ghét moi móc sự xấu của người, cố ý làm cho tối ám cái ánh sáng của người phải. Dường ấy ai cho là kẻ có lương-tâm? Cũng lắm phường ngu ngậy, vừa tập-tành mặt phải, thấy hai đàng đương tranh tru-liệt, chưa biết nguyên-do đi gì, cũng chen vào xé bĩ, làm như tuồng lão-luyện thể tinh. Chỉ như phận làm người, nếu không phải được vào danh hữu dụng thì chẳng nên chê khen quá trí mình. — Thường tôi gặp và thấy đám con nít, chúng nó hay dục năm dục bảy mà ngạo bán mây bạc trường-thượng. Mắt thấy kẻ già cả què mà ăn mặc thô-bĩ thì rúng trẻ, chớ sấp nỏ không biết phải quấy chi cả. Thấy người nào có tánh xu phụ, thầy con dè dặt, cộp cộp bụng ngó bả nửa son-lam, rồi nhát cho người sợ, mà ta nó biết rõ con cộp ấy là giả nó cũng la ó rằng cộp biết, nhưng đến chừng rudi gặp một tay, nó đồng bả lại lớp da ngoài, chừng mới hay sấp tiêu-nhon tra hồ-mị. Y hi ! đời xưa, phải Táo-tháo lúc lãnh gươm vào giết Đông-trác, mà bị Đông-trác bêu đầu thì từ đó về sau thanh-sữ rền bia danh của bả là anh-hùng hào-kiệt, vì nước vì dân đến phải máu thịt tang tạnh. Bởi Đông-trác tha hân nên đời nay miệng đời mới mắng hân là gian-thân sùng-nhon, giết chúa đoạt ngôi v.v... Ô hô ! Dường

ấy chẳng hay con người có nên xét rằng : lúc con người còn sống trên vành gió buổi này đương vào danh ra lợi, có làm mặt thương đời, giữ trò tru-thể : khuyến chớ vội sớm khen tặng, khuyến mưa mỡ hổ, vốn cái hiệp đũa giả quân-tử đó còn dài, nay nó dục một đũa bé té sông, mà mai nó sẽ giết cha thì chửa nó. Xét vậy nên thảo luận thường luận : muốn biết phẩm con người thì phải đợi người chết cách trăm năm. Kia như ông Nã-bá-luân sống tung-hoành trời đất, ước phải ông đầu được non sông Âu-mỹ thì ngày nay sách không ngạo ông cang-trí, rằng bị mùa lạnh xứ Nga-la-tur nên thất cơ binh, phải ông giết cả các nước, thì ai dám thì ông là tội của Anh-quốc. Nợ như ông Lu-thoa, lúc sống chúng xem như ma như quỷ, đi tới đâu chúng cũng đuổi, xin vào dân Langsa, người Langsa không khưng, xin vào dân Thoại-sĩ, người Thoại-sĩ chửi ung ; đối lên đối xuống, ba ngày chưa có hột cơm, mà ngày nay dân được hưởng phúc tự-do, dân có dân-quyền, thì có phải là nhờ ông đặt cuốn Dân-ước (contrat social) chẳng ? Ôi ! sống chúng ghét quá yêu, ma, mà thác rồi chúng lại trọng hơn thần thánh.

Tôi nhắc tới mấy tích này, tôi ngứa mặt lên trời mà cười cho gập hạ-lưu đê-tiền, chưa rõ một mây may gì trong sự nên hư của đời, mà đám cả đống khen chê làm cho ó câu : Nhưn tính thâu đảo thu vân hậu, thế lộ kinh qua thực đạo băng. Ở thời, chê chê khen khen, ai được lòng người thì người thích, ai trái ý người thì người chê, trưng chỉ tích cũ chuyện xưa, nỗi sợ đũa xem cờ hồ Sập-sĩ ? Ấy chẳng ai mượn. Đời giả giới, có ai đâu là quân-tử, như tôi đây, tôi đã có làm chứng thời đời nhiều rồi, vì như thẳng hai là trẻ nhà của ông B..., thường nghe người nói nó là can đảm, thấy việc phải thì chẳng chịu bỏ qua ; tôi nghe vậy, tưởng người đồn sai, nào hay một khi tôi thấy nó bình thẳng xe

Những người hát thuộc hát ông, đũa hoặc hát thuộc và muốn khỏi hình thì hãy hát thuộc hiện "Globe"
 Có một minh bằng Denis Frères có trữ mà thán.

kéo đánh với thặng chá, từ đó tôi phục lòng nó lắm. Hay đâu cách ít lâu lại nghe rằng: mỗi lần nó uống rượu thì đười người anh và mẹ già nó đi. Lần này cũng quã vậy; thì bao nhiêu sự phục của tôi đổi ra đều ghét. May là chẳng bao lâu mà tính nó đổi như thế, hưởng hổ kiếp người dài đằng đẵng. Cuộc đời thay của đời không mây lát, khuyên ai đừng vội khen chê. Phải gần non mới biết loài chim, có kẻ hiền mới tưởng giống cá. Thấy con Nhân, lòng lá lù-xà một màu trắng phích, đừng vội chê chim ấy xấu xa; gặp con Yến đẹp dề màu lông, cũng chẳng nên sớm khen là đẹp. Bởi nhân tuy xấu, mà có đủ luân-lý cang-thường, nhân tuy thỏ mà người không sánh kịp; chó loài yếm là giống chim dâm, không sa quăng môi dao, ý mình quan theo lâu cao cát rộng, lần la loại người mà suy ra thì đáng hổ với nhân là chim ở đầu non thẳm! Ai ôi, đứa thiếu học như tên xe-kéo nó khen tôi rằng *giỏi*, tôi không mừng, bởi nó không có tri-thức bằng tôi, thế thì đứa *dở* khen đứa hay là thường lệ; còn như bậc tài cao trí rộng chê tôi rằng *dở*, tôi cũng không buồn, là xét bởi kẻ ấy học rộng hiểu xa hơn tôi, lẽ cố-nhiên đứa trèo cao thường thấy nhiều nơi lạ. Muốn biết ai cao ai thấp phải bảo hỏi người ấy đứng gần, muốn biết đức tánh hai người thế nào thì dò nơi kiếp 2 người đã qua. Này như anh Mã-dung, dẫu nghèo chớ tánh phong-từ chẳng ngớt, cho nên hiền trước dạy trai mái sau dạy gái, cứ gánh thơ-dòn làm nghiệp, mặt nho chẳng ngớt về con người trâm-anh. Nọ như anh Wanthond dẫu ảnh được mỡ vàng mà làm giàu, chớ xứ Huê-kỳ, người người đều biết dư ảnh là xuất thân nơi phường cu-ly hạ tiện. Thế nên đừng thấy lột bao ngoài của con người mà luận tánh-đức họ, nếu như đem con khỉ, mà che đội mũ, ăn mặc như người, mà tánh khỉ cũng còn làm khỉ, chớ loại người dẫu vẽ mặt cạo mày lột trần lột tuồng, thì người ta cũng nói tiếng người ta thôi. Ấu là sự chê khen xin chớ vội, e lắm. Phải để cho người có làm cái chi được về vang quế-hương, được muôn ngàn người nhờ cậy kia, rồi đến ngày chết của họ mới nên khen chê. Chớ đừng mơ hồ thấy đứa bạo khi

mà luận rằng thương nước thương dân. Chao ôi! gặp phải đứa *chánh là tiêu-nhơn* mà lại kiêu là *quân-tử*, thì chẳng là *lâm-lâm* vậy?

HỒNH-THU.
Nông-phu de L. X.

Xứng đáng phận làm cha mẹ dân

Nghe rằng Monsieur Faurt chủ tỉnh Travinh là người ngay thẳng tốt bụng (Thiết diện vô tư) cũng như ông Bao-Công đời nhà Tống, ngày nay mới thấy lời truyền tụng ấy chẳng sai.

Là vì mới hôm-tuần rồi đây, xảy ra có lịnh quan trên truyền xuống đòi một thầy kỹ-lục L. thì dân sự cả hạt mới thầy rõ lòng quan chủ-tỉnh Faurt thiết là nghiêm trực, vì thầy ấy ngày đời ở Travinh sự-nghiệp có một gánh, người chuyên có một nghề dựa quyền-thê mà chừa-me, cho tiền góp đến ngày nay sự-nghiệp gây nên cả một hai trăm ngàn, cất nhà lầu đúc bê-tông-át-mê, sự sanh-tài của thầy thiên hạ đều rên xiết, nhưng mà không thế nào dám những hành-trạng của thầy mà tỏ vẻ cũng kẻ bề trên cho đặng tận lời, lẽ mở miệng nói vài câu thì bị quan địa-phương dè ẹp mình, không thế nào ngóng cổ kêu cho thấu trời được.

Bởi chường thầy có tiền dư nhiều, biết đi ngã sau giời, còn Thiêm thời nban sắc xin đẹp lại lạnh lợi, vào quan ra dân dẫu đó cũng phỉ tình.

Chẳng dè ngày nay gặp một ông quan Thanh-liêm chánh trực là M. Faurt chẳng ưa kẻ bợ trên mà ghét dưới, ghét thói trêu bợ mà mua quan chớ chớ. Bởi thiêm chai tuồng, nên thầy phải quất ngựa.

Lúc thầy bước lên xe mà đi thuyền nhậm chỗ khác, thì cả thành Travinh đều vỗ tay mà tung hô cho quan chủ tỉnh Faurt rằng: tái thế Bao-công. Nhơn dân khâm phục Ngài lắm, đều chúc cho ngài sống dư ngàn tuổi.

Còn thấy nọ có hứa rằng: «Tôi cách tỉnh Travinh trong 15 ngày sẽ xin thôi.»

Ừng quá hỡi!

Một đám dân Travinh.

Chuyện ngộ TUỒNG HÁT MỚI

— Khoát màng thấy sáu vị t rờng, kẻ già người sồn-sồn và có một gã nhỏ hơn hết; đồng múa hát một hồi rồi kéo xuống một chiếc thuyền chạy dông ra biển.

— Bỗng nhiên có một thặng tướng chi không biết, hình dung cở-quái ăn mặc xem ra in *Trương-Tông*, bởi năm-tiếp và mây-râu coi thật giống con *Lạt-dật* lắm; thặng tướng này ngồi một chiếc thuyền khác chạy dùa tôi đưng nhằm chiếc thuyền kia.

— Bề thuyền sáu chú *Tướng* lợi đồng lợi tây, trong đó có một lão đại-tướng gặp được cây chuỗi nên thả trôi nơi khác, hai lão có râu và một lão không râu sợ chết hụt lợi a lại ghe thặng tướng quai gờ nọ lạy lục xin vớt giùm. Còn sót một chú sồn-sồn và một gã nhỏ úc, hết sức lợi rồi lạng, giẫy lều trên đầu gã tướng nhỏ xuất ra một vầng mây che tôi trời, làm cho bạn chèo thuyền của thặng tướng quai gờ không biết hướng nào mà xô bươm; nên áp ra hươì sào, vát chèo đập vì tiểu-tướng ấy. (Tôi đây tôi lầy làm lạ là ba vị tướng đồng thoãn với gã nhỏ độ cũng hùa theo thặng tướng quai gờ nọ, trở lại la chưởi om sòm rằng: LAM CÁI GI BẾN TÔI-TRỜI KHÔNG AI THẤY HƯỚNG ĐƯỢC) làm như vậy đặng chạy án da!

— Lão-Tướng gặp cây chuỗi hơi này lợi đi giẫy lâu rồi trở lại rủ gã tiểu-tướng đeo theo đó. Còn chú tướng sồn-sồn kia còn đưng chơi với, may có một chiếc thuyền khác chạy xả lại rước đi mất.

— Bỗng đâu có một con quái ở dưới biển ăn mặc khác thường, đầu cở chom-bom, trong cở có mang một quan-tiền (in như Sa-tăng đeo chín cái sọ) dắt theo một đạo binh tôm tướng cá, phát cở «yêu-hà» áp lên đánh đập tở mở; ngờ là mấy vị tướng té sồng dờ vẫn còn trần-trùng e phải bị yêu ấy ăn rồi; nào hay trời không ưa kẻ ác, hề thầy ai có nạn thì dè thêm, nên sai Thiên-Lôi đã cho «yêu-hà» một bữa trúng nhằm cở, văng mắt *quan-tiền*, hấn sợ chệt bèn cầm đầu cỉm xuống dầy biển.....

Hi Hi

V. L. Trưng-phương, xem hát mới.

Ước-chi

Ước-chi tôi được làm Chủ-Bút như ông Nguyễn-tử-Thức, thì chẳng bao giờ tôi luận Bắc sang Đông, hề tôi lờ mang danh Tai-mắt của đời thì tôi chẳng bao giờ kìm chuyện mà nói xô bạn đồng-thuyền tôi. Bởi tôi sợ họ luận tôi là hủ-nho. Hết đề!

Ước-chi tôi được học rộng thấy xa thì tôi luận nhiều bài cho ich nước lợi dân hoặc tôi đặt sách cho hạp với đời đem mượn nhà in, in rồi gửi cho khắp lục-châu quân-tử, chớ tôi không về bán-đơn mà bán tôi một đồng mây bạc vậy!

Ước-chi tôi thiệt là quân-tử thì đời nào tôi kiếm chuyện dành ăn, đời nào tôi đờn bầy đờn bạ như sập bé nó đờn đó, tôi cũng không in hình lật-dật hoặc hình chú-chít đặng gạt chúng mà bán tới \$10, tôi cũng không nói lão-tổ mà gạt người đặng xin tiền..... làm cho dờ-dang, báo cho chúng gọi mình là Tiểu-nhơn, làm cho hư báo-giới, làm cho phường ngu-xuẩn a-dua dùa chưởi râng-xôn, bèn này bèn nọ; ai coi cũng phát ghét!!

Ước-chi tôi làm quan thì tôi cứ lấy mực công-bình nề thặng, không ý chúng hiệp cở, thấy dân đại thì tôi chỉ bảo cho khôn, ai ăn hún ăn hiệp nời-giống tôi thì tôi binh vực; chớ chẳng bao giờ tôi đánh lạn nó đặng cạo đầu nó dẫu.

Ước-chi tôi có tài phép gì hay thì tôi dạy cho đám trắng-bà bỏ thói lòa-lẹt phần son, đưng ham hai ba chồng; phải biết trọng đạo nhơn-luân, tập rèn theo chí bà Trưng bà Triệu, vậy mới không hời phẩm giá gái nhà Nam ta!

Ước-chi tôi đưng thầy C...C...T...H... thì tôi khuyên thầy đưng làm chuyện tôi mất lương-tâm, đưng em con mà bán mắc bán rẻ cho người, nay gã người này sanh được đôi mắt con, lại ý quyền cha mẹ bắt con về mai gả rợ; khác lão cho trẻ mắt cha lạt mẹ, báo cho chúng nó chia tình máu thịt đứa bác dứa đồng; rồi lại để thân danh vui chòn trong đồng tiền cở bạc.

Ước-chớ-chi

Mộng du thế-giới kỳ

(Tiếp-nối, Hương-Bình, Phan-sơn-Đại THUẬT (Tiếp theo))

Rồi ngủ quên không hay, chừng 7 giờ sáng chỉ ba Ông giẫy, chỉ thức tôi giẫy luôn, (mặc hồi khuya tôi viết thơ chỉ hay, chỉ tướng tôi cũng ngủ, nên chỉ không thức tôi giẫy sớm, kéo con gái ngủ trưa không (tốt) tôi cũng sớm ngồi giẫy, sức miệng rửa mặt. Rồi chị em dắc nhau lên sân tàu đưng coi, thì bạn tàu đưng bơm nước lên rồi rửa xung quanh tàu cho sạch sẽ. (Sáng nào cũng phải rửa) Chị em tôi phải trở xuống phòng mở cửa, lấy áo nỉ lột bạn cho ấm rồi lại thặng nọ đưng uông sữa ăn bánh lột lòng. Đưng tôi sức nhớ lại bài thơ viết hồi hôm nên lật đật về lấy tem đi gửi, chị ba Ông hỏi viết hồi nào mà chỉ không hay, tôi nói viết hồi khuya, tôi viết chung hai chị em mình một cái thơ cho tiếng, cở chú biểu tôi đi gửi mau mau về, đưng lên sân tàu coi chơi, chị em tôi lại phòng thơ, thì gặp bà đưng cũng đưng mua Carte postal ở đó, kẻ bà cháu dắc nhau về, tôi lại rủ chị em cở Francette đi theo với vợ chồng ông chủ lán sân tàu chơi, lúc bấy giờ đưng hề mới 8 giờ, mặt trời mọc đã cở đưng đưng đưng đưng hết ngờ ra ngoài biển thì thấy cở tiên trước mũi tàu phía bên tả có một dãy núi cao với vợ ông chủ nói dãy núi này là cở đảo «Xuy-ma-tra» (Sumatra) thuộc địa của nước Hô-làng, tôi lầy ông đưng coi điện-tích cũ-lao ấy cũng lớn, mà ở gần ra ngoài biển, và có một chòm hòn nhỏ nhỏ liên tiếp với nhau 5, 6 cái, tàu chạy chừng một hồi lâu. (Chừng 2 giờ đồng hồ) lại gần tới chòm hòn nhỏ nhỏ ấy, cở dãy núi dài lại cách ra xa lắm.

Mới lại Nam-kỳ một thứ rượu. **Vielle Eau-de-Vie** làm ra tại Đại-Pháp hiện là «BACCHUS». Không có thứ rượu nào bì kịp. Một mình hãng **Denis Freres** có trữ má thầ.

TIỆM ỒNG Nguyễn-hữu-sanh

Có bán cở lễ đẹp lắm.

Chư-Tôn có nhớ mấy kỳ lễ rồi, chư-tôn mua cở đủ các nước Đông-Ninh rất nhiều lại dẫu chẳng??

Này, ông Nguyễn-hữu-Sanh độ biết rằng: kỳ lễ này lớn chẳng lẽ nào hơn, nên ngài xuất vốn rất to, mua may đủ các cở cở. Thế thì xin chư-tôn chiếu-cỏ; nếu ông mò mua sí về bán lại, hoặc mua lễ cạm nhà cũng cở. Lục-châu chư-tôn ai muốn mua bao nhiêu xin gửi thơ cho ông N. H. Sanh đưng Catinat số 91, mua mau kéo hết da!

Cờ đẹp lắm.

Assortiment de nouveautés diverses soieries

Toàn-thành

28, rue de la soie, 28

HANOI (TONKIN)

Hiệu bán hàng tơ lụa ở phố hàng Đèo số 28 (Hanoi). Bền hiệu mới lập hiệu bán các thứ hàng tơ lụa Bắc-kỳ đã đặng hơn một năm nay. Đưng nhiều chư qui vị ở Lục-châu có lòng chiếu cở và khen ngợi. mục-dịch của bền hiệu là cở lấy điều thật thà cần thận làm dẫu. Đối dãi với các qui-vị ở xa, cũng như là đến tại bền hiệu Bắc-kỳ hóa hạng xin kẻ sau đây:

Lương, xuyên, lãnh, lượt, bằng, quế, thê, vân, địa, sồi, lượt-lông, hột-mè, the-la-cá, lụa cở-đó, lụa nguyên, lụa Đả-sơn, sa, bằng, sa hột, và lụa bông satin v.v...

Các thứ hàng này dề mộc, nấu trắng, nhuộm các màu và nhuộm đen đều cở cở.

Như muốn coi hàng thì hồi hàng kiểu (échantillons); hàng gửi bằng contre remboursement, tiền cước gửi về phần bền hiệu chịu.

Xin chư qui vị chiếu cở cho.

Thợ vẽ hình rất khéo

Tại quán Nông-Cổ Min-Đam hiện nay có một người thợ vẽ rất khéo; hoặc vẽ nước thuốc dầu (peinture à l'huile) hoặc vẽ bằng viết chì, hoặc vẽ bằng mực Tàu tùy ý chủ muốn. Muốn vẽ trọn hình hay là vẽ nửa thân cũng được. Về không giống không dám ăn tiền.

Lục châu đồng-bào chừ quân-tử ai muốn vẽ cách nào, thì xin gởi thơ và hình tới mà định giá trước. Nếu chừ tôn muốn vẽ thứ một lần thì ắt chừ tôn sẽ được vui lòng toại chí.

Như chừ-tôn có lòng hạ cô thì xin cứ gởi thơ ngay cho Bác-quán Nông-Cổ Min-Đam mà thương nghị.

Ápua Eau de vie Dejean

Bà thơm mà lại ngon. Ai uống cũng đều ưa.

Có một mình hãng Denis Frères có trữ mà thôi.

偵探小説

Triph-thám tiểu thuyết

THẮNG AN TRỘM MẮC ÁO ĐEN

Dịch-giã: Nguyễn-chánh-Sắt. Trư Bá-Nghiêm

(Tiếp theo)

Còn Bửu-Liêng khi về đến nhà rồi, trong mình hết, nằm ngửa nơi ghế phở-tơi, nhớ tới cuộc đại-biến trong nhà vùng sa nước mát. Cát-lôi-Huân ngồi dựa một bên, vuốt ve Bửu-Liêng mà an ủi. Hải-lợi-Tư bước vào ngó thấy, lửa ghen đã nổi giẫy phừng phừng. Kê thấy tên bôi chạy vào kêu Cát-lôi-Huân ra ngoài cho quan Biện-ly nói chuyện.

Cát-lôi-Huân đi rồi, Hải-lợi-Tư mới men lại gần mà nói với Bửu-Liêng rằng: « Qua thấy em buồn rầu, thiệt lòng qua lấy làm chua xót, ngồi đứng không an; vậy xin em hãy bỏ bớt sự rầu, kéo mà sanh bình, đến nay chú đã thác rồi, đầu em có khớ lóc cho lắm cũng chẳng ích

Tại Ateliers VOTHANHDO

27 Rue Amiral Dupré tỵckén là đường Thủ-đức - Saigon

Kính cùg chừ qui óng rỏ: Tôi mới ập một tiệm Ateliers Mécanique. Tại đường Amiral Dupré, số 27 Saigon.

Đóng thùng xe hơi đưà bộ hành (Garrosseries à camion Automobile) kiểu khéo nhẹ nhàn, và chất chần - Giá rỏ.

Làm hàng rào giưỡng bằng sắt và đư kiểu ghế.

Sửa xe hơi và các thứ máy - Máy may - Máy viết - Máy nói - Máy làm ruộng - Tủ sắt - Óng khóa và súng đũ các thứ hiệu. v.v.

Làm công chuyện theo nghệ: Thợ sắt, thợ nguội, thợ rèn, có thợ làm công nghệ giỏi, để hầu sửa đũ các thứ máy cho đưà lòng qui khách.

VOTHANHDO, cần khải.

CASINO DE SAIGON

Nhà hát bóng Casino đưng bực nhứt trong cõi Đông-Pháp, mỗi tuần thay nhiều lớp lạ thường, đã hay lại thêm vui về, hình Pathé-trères gởi lại.

Ông Léopold đã lập nhà hát tại Saigon 25 năm công cãng, thầy thầy đều rỏ cháng công người, máy không rung hình chói tốt tươi xem tới mắg mà không mỏi mắt; Xin qui-khách thừa khi hóng mát đên xem chơi tiêu khiển rất vui lòng, nhiều tích hay đẹp đạ qui óng. Hiện nay đưng hát nhiều lớp tướng mới hay lắm.

Hệ tôi bút thuốc thì tôi cứ dùng giấy Hiệu Lơ Nil mà thôi.

chi, miệng là em hãy thuận theo lời di-mạng của chú mà ưng qua thì tuy chú đã thác rồi, song chú ở dưới suối vàng cũng vui lòng mà nhắm mắt; ày là cái lòng hiếu của em đó. » Bửu-Liêng chỉ cứ làm thinh cúi đầu mà khớ. Chớ chẳng thêm-nói đi nói lại tiếng chi. Hải-lợi-Tư lại với nắm tay mà nói tiếp thêm rằng: « Lời di-mạng của chú, xin em hãy nhớ, nay anh em ta phải tuân theo lời di-mạng của chú mà làm; rồi đây việc của em tức là việc của qua, qua phải hết sức mà giúp em, xin em chớ lo. » Bửu-Liêng nói giận, vùng giựt tay trợn mắt mà nói xẵng xồm rằng: « Ta chẳng bẻ ưng mi, lời di-mạng của cha ta, ta chưa thừa nhận, mi chớ có trông cậy mà ưỡng công, hãy đi ra cho ránh. » Hải-lợi-Tư thấy nằng giận đũ liền quay quã riều riều đi ra. Kê đó Y-tài-nhĩ cũng bước vô, và cười và vỗ vai Bửu-Liêng mà nói rằng: « Cháu chớ buồn rầu mà sanh bình hoạn, từ đây việc nhà của cháu có chú đờm đờng, cháu cứ ở yên trong nhà, chẳng cần lo tới; chú thương cháu lắm, cháu hãy tin chú mà chớ hồ nghi. » Y-tài-nhĩ nói

chi thì nói, Bửu-Liêng làm thinh ngó lơ chỗ khác. Y-tài-nhĩ hồ thăm hồ đi một nước, Rút sau Na-mắt cũng lớn lên bước vào ngồi kể xuống dựa bên Bửu-Liêng, kiểm lời điệu ngọt mà nói rằng: « Xin chị chớ vụ sấu làm chi, để mà lo phương tự vệ lấy mình, tôi với chị thuở nay vẫn đã thương yêu nhau, việc chi của chị thì tôi phải hết lòng mà giúp chị; chị như Cát-lôi-Huân là người xấu trá dị thường, xin chị chớ nên tin mà bị người gạt gẫm... » Nói chưa dứt lời, Bửu-Liêng vùng nạt rằng: « Mi chớ dèm siểm làm chi, Cát-lôi-Huân là người thiện-độc, ta đã biết rõ lòng rỏ, ày là một người đoan-chánh đáng tin, mi chớ có dèm pha, thiệt ta không muốn. » và nói và đứng giẫy háy Na-Mắt một cái rồi phải dịch hồ đi chẳng thêm ngó lại.

Lúc ấy Trinh-thám Hấp-Lý đã đặc linh trở về mà nói rằng tên đồng-loà với quần trộm đã trốn khỏi rồi. Ai rầy nghe vậy cũng lấy làm thường, trong giây phút Cát-lôi-Huân đư ông đưng nói chuyện với quan Biện-ly, bỗng thấy phía sau nhà nơi cửa kiến (pha-ly) có một người

Mỹ-kỳ

TRƯƠNG-NGỌC GIU propriétaire

Tiệm họa chơn đưng và khắc con dấu ở đường Turc, số 16, ngang nhà hàng Mottet - SAIGON

Kính cáo cùg chừ Quới-khách đưng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mũi thung, bằng cây - có chạm bằng đồng, cũng chạm nhần hiệu - có làm mộ búa chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn đưng, nhần hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu-sơn vô hồ vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than - họa biển, liễn, tranh sơn thủy - theo rạp hát - khắc hình chơn đưng vô bằng đồng, bằng đá cẩm thạch đờ theo mộ búa trăm năm cũng chẳng phai - có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-khách nào muốn hỏi giá đên về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi gởi cáo bịch (catalogue).

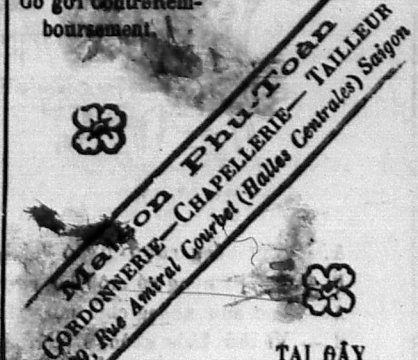
TRƯƠNG-NGỌC GIU, Cẩn khải.

Tiệm may và đóng giày

17, 19, Rue Amiral Courbet, Saigon

Kim đống-bàng cùg chừ Qui-bừu niệg tình giúp tôi làm cho nên việc, rất đội ơn.

Có gởi ContreRem-boursement.

TẠI ĐÂY

Tôi có bán rượu lĩ có trữ hần đũ thứ y đư Langhs.

Đ. VĂN-BẾN

Hà-cánh-Lạc dit Bầy-Khoè

BOUTERIE - SOIERIE - MERCERIE

23, Rue Schroder - Saigon

Adresse téléphonique: 295

Tiệm bán đồ nữ-trung đả kiểu thật tốt và đẹp. Có bán đũ các thứ hàng tây, hàng Nhật-bổn, hàng bắc và hàng An-nam. Chừ qui khách mua đồ nữ-trung tại tiệm tôi thì khỏi sợ lầm vì đờ cửa tôi làm rất kỹ lưỡng.

Muò cho khỏi sợ hậu hoạn, chừ qui vị khi mua đồ rồi hãy thử vàng lại mà coi cho vừa ý và cân lại cho chắc chắn (tại tiệm có đả thử vàng, acide azotique, có cân tây, và cân Annam) Cũng phải lấy toa cho có bằng đờ đưng khỏi sợ cãi lầy sau.

Chũnhơn: Hà-Cánh-Lạc dit Bầy-Khoè Chũ khải.

đang núp ló tại đó, mặt mày hun ác, tướng tá dữ dăng, coi kỹ lại thì là tên đồng-loà của bọn trộm, đang kê miệng súng sấu vào nhà muốn nhắm Bửu-Liêng mà bắn. Cát-lôi-Huân thất kinh, liền rút súng ra thay cho một mũi; tên trộm ày té nhào. Trong nhà nghe tiếng súng nổ, ai nấy đều lao xao, Cát-lôi-Huân lại hiệp với Hấp-Lý tắc lình nhảy ra cửa song, thấy tên trộm ày nằm ngay dưới đất, đạn trúng ngang hông, bị thương rất nặng, chỉ còn có một chút hơi thở hơi hóp vậy thôi. Bèn hội lĩnh cách-sát khiến đạm vào nhà để ngó dựa ngựa trên ghế, lột miệng vải đen trùm mặt hẳn ra, trong giây phút lần lần tỉnh lại, nhướng mắt lên, làm tướng sợ hãi mà nói lập-cập rằng: « Tôi thiệt chẳng muốn giết Bửu-Liêng, ày là tại... tại... bọn... bọn này nó... nó... xuổi tôi... » và nói và chỉ bọn Y-tài-Nhĩ, lại chỉ luôn đên Cát-lôi-Huân, rồi té ngựa ra trên ghế mà tắc hơi.

Quan Biện-ly suy nghĩ một hồi rồi nói với bọn Y-tài-Nhĩ rằng: « các người đếu ậ hém nghị liên cang với vụ sát-nhơn

ày; vậy thì ai về nhà nấy, chớ ta tra hỏi cho xong sẽ hay. » Ai nấy vàng lời phân nhau ra về. Cát-lôi-Huân vừa bước ra khỏi nhà thì Hải-lợi-Tư đón lại mà nói xồm xồm rằng: « Trong xưởng không cần dùng thầy nữa, thầy phải đi ra cho khỏi xưởng ngay hôm nay, không đưng trở nài. » Cát-lôi-Huân cười gằng và đáp lại rằng: « Chú có quyền-lực gì mà dám đuổi tôi, nếu có Bửu-Liêng đuổi tôi thì tôi đi liền, chớ chẳng cần phải nói. » Hải-lợi-Tư tuy giận cảm gan, mà không biết làm sao đưng, trong lòng hồ thẹn liền hồ đi xuổi một nước.

Tắc lớp thứ tư, nói qua lớp khác.

LỚP THỨ NĂM

Máy vừa chớp lên, thầy Bửu-Liêng đang ngồi trong nhà một mình mà đượ Báo. Có bọn y-tài-Nhĩ vào lần la kiểm chuyện mà nói. Bửu-Liêng cũng lơ là ừ hừ cảm chừng, chớ mắt cứ chằm chằm trong tờ Nhựt-báo mà thôi.

Bỗng đàu có tên bôi già là Thang-mậu hồ hải chạy vào mà nói rằng: « Hối hôm này quần trộm nó lại vào nhà đưng nữa,

mó muốn mở cái tủ sắt nơi nhà Biện-sự vì tôi thấy cái tủ bằng cây bọc ở phía ngoài đã bị nó mở rồi. Có hãy qua đó mà coi lại, không biết có mất đờ chi trong tủ hay không? » Bửu-Liêng nghe nói thất kinh, vì trong tủ ày có đờ nhiều thứ giấy tờ bí-mật dị thường, nếu bị mất đi thì quan hệ chẳng nhỏ. Liền chạy theo tên bôi qua đó mà coi. Thấy qàu cái tủ bọc phía ngoài đã mở, bàn-lẽ lòi-tối gì đờ đờ ráo; may vì cái tủ-sắt ày chắc chắn lắm nên nó chạ chưa đưng. giẫy tờ trong tủ đờ còn y nguyên; Bửu-Liêng mừng quá, kể đó bọn y-tài-Nhĩ ba người cũng dắc nhau tới đó, thầy vậy thì sưng ở chẳng nói rằng chi cả. Bửu-Liêng bèn hối Thang-mậu đi kêu thợ đưng và thợ mộc đên sửa cái tủ bọc ngoài lại chắc chắn liền nội hồi đó.

(Sau sẽ tiếp theo)

Tại chợ Trồn có tiệm ngừ của M. Lê-Mai, hiệu là: NAM-BẮC-ÁI, xin đống-bào chừu cò.

CH. JOBIT & Co

COGNAC

FRANCE
MAISON
Fondée 1833

Thư rượu
này uống
vào không
gác cổ, mà
bổ sức và
mùi thơm
tho, thật là
thượng
hạng hơn các
thư rượu
COGNAC
khác, cả
hoàng cầu
đều biết
danh, có
thứ 18 NĂM
(18 YEARS
OLD) và thứ
35 NĂM (35
YEARSOLD).

Đám tiệc
nào nên
có thứ rượu
này thì lấy
làm vui
lắm.

Mấy tiệm
rượu Lục-
Tĩnh Saigon
Cholon đều
có bán lẻ.

Nội Đông-
pháp bán sỉ
có một mình
hàng.

LIM HONG BENG & Co

47 à 53, Rue d'Ormay, 47 à 53
SAIGON

ĐÁNH DÂY THÉP:
Hongbeng-Saigon

HỘP NHÀ THỜ:
Số 60

N. B. — Nếu vị nào mua về bán lại
hay là mua về uống thì hãy viết thư cho
hàng này hay, thì hàng sẵn lòng gửi đến
cho ở cửa chữ vị chúng sai,

A. — Anh uống rượu gì đó coi bộ ngon lắm vậy anh?
B. — Tôi ưa uống có một thứ rượu Cognac cũ hiệu CH. JOBIT & Co mà thôi.
A. — Sao anh không chịu uống thứ hiệu khác.
B. — Vì thứ khác không biết có được cù tới 18 NĂM ĐẾN 35 NĂM ĐANG mà bỏ
sức lực hơn thứ CH. JOBIT & Co này chăng?
Còn anh hút thuốc điều gì đó coi bộ ngon và thơm lắm vậy a anh.
A. — Tôi ưa hút thuốc điều này hiệu « THE DREAMER » Ci-garettes mà thôi
vì mùi nó rất thơm mà lại khỏi lo sanh bệnh.
B. — Mà ở đâu trữ vậy?
— A. Tại hãng Lim Hong Beng & Co đường D'ormay nhà số 47 cho tới
53 chỗ ở đầu máy.

RESTAURANT « MON PLAISIR »

167, Rue Paul-Blanchy — Tandinh-Saigon

J. B^{te} NGUYỄN-VĂN-THAN, propriétaire

Ouverture le 15 Septembre 1920

Repas à la carte, Repas sur commande, Casse-croûte toute heure

Salons particuliers pour famille.

Salon spécial mis à titre gracieux pour Assemblées Amicales autorisées.

TIỆM MAY CUA Mme HUYNH-CÔNG-PHÚ

92 Quai Belgique (Cầu-ông-Lãnh) Saigon. — May quần áo Tây và Annam đủ kiểu
May mau và chắc, đường kim mũi chỉ thật khéo — Có bán hàng Tàu nhuộm.
Tại Gò-vấp và Cao-lãnh thật tốt giá rẻ. Nhất là: Nhung Hàng, Rén, Lược, Lông
và các thứ hàng-mỏng, tiệm tôi may khéo hơn hết, kiểu rất huê-mỹ (mode très
élégante).

Kính mời quý ông quý bà cơn rảnh quá bước lại tiệm tôi may thử một lần thì rõ.

Nay thỉnh.

HỒI NGƯỜI ANNAM!

Hãy nỗ lực mà quảng khai nông công, thương nghiệp !!
Hãy lập hàng tàu để chở hàng vật và đưa hành khách.

ĐỪNG THEO CHÌU LÒN KHÁCH KIỂU CƯ NỮA

Hãy đặt đóng tàu lớn, tàu nhỏ, tàu đặc ghe, và xà-lang
Hãy lựa hàng nào chắc chắn mà hồi thăm thì họ sẽ
giúp sức đóng dù thứ tàu chờ mà dùng.

Mau mau viết thư mà hỏi ông: **CHARLES BARDON** ở đường Paul Blanchy
số 136 tại Saigon, là chủ hãng đóng tàu có danh tiếng Annam ai cũng biết và chuyên
nghề đóng tàu đủ thứ để dùng trong xứ này. Hãng này đóng tàu để chở hàng-hóa và đưa bộ
hành lớn nhỏ đủ kiểu, tàu chạy mau mà sở phí nhẹ.

Tàu đò Annam

Cửa M. Võ-thê-Bảo dit Năm-Ngô,
để đưa hành-khách

ĐƯỜNG ĐI TỪ TÂN-CHÂU VÀ LONGXUYỀN

Có hai chiếc tàu « Bảo-Long » và
« Jan-ana », luân phiên nhau, mỗi ngày
cứ 7 giờ sớm mai ở Tân-châu chạy đi
Cồn-các, Chợ-vàm, Bến-đinh, Phú-an,
Chợ-mới, Chợ-thủ, Cù-lao-giang, Mỹ-
luôn, Kinh-chà-và, Xá-mách và Long-
xuyên. — Ở Longxuyên mỗi ngày buổi
sớm 7 giờ chạy về Tân-châu cũng
ghé theo máy chỗ đã nói trên đây.

ĐƯỜNG TỪ RẠCH-GIÁ ĐI PHƯỚC-LONG

Chiếc tàu « Moména » ở Rachgiá chạy
đi Trà-niên, Côi-bán, Hóc-quả, Gò-quao,
Kinh-xáng-cục, Chát-băng, Cảnh-đền,
Nghĩa-tư, kinh Xá-thoàn và Phước-long.

Ai muốn buôn hàng Bắc

Đồng-bào trong lục châu ta, nếu ông
nào muốn buôn hàng Bắc bắt đầu là thứ
hàng nào, xin cứ viết thư ngay cho ông
TRINH-XUÂN-NGHĨA, 13 RUE DU CHANVRE
A HANOI. Tiệm này buôn bán đã lâu, cứ
lấy sự tin cậy làm đầu.

Có trữ sẵn đủ các thứ hàng-hóa Bắc-
kỳ như: Lương, Xuyên, Lành, Khăn-sếp,
đồ câu, ghế Thonet các kiểu v. v. ....

Lại có tiệm nhánh ở Hongkong (Hương-
Còn) để lo mua bán giùm các thứ hàng-
hóa. Nếu chư quý-Kách ở trong lục châu
muốn mua hàng-hóa chi ở Hương-Còn!
hoặc có sáng-vật gì mà muốn bán xuất
cần cho các nước, thì xin cứ viết thư cho
ông Trinh-xuân-Nghĩa mà thương lượng.

Dinh-Châu

Tư-chức Công-ti Chợ-mới (Long-xuyên)
(Tục gọi là hội Thủy Chương)

Có dệt đủ các thứ hàng ta rất khéo,
bề khổ từ 7 tấc tới 7 tấc rưỡi tấc; dệt
ròng tơ Tân-châu, đã tốt lại chắc. Những
hàng dệt kể ra sau này:

Hồ-la, Lục-soạn, lãnh tron v.v.... có
dệt các thứ hàng canh tơ chỉ vải đẹp để
vỏ cùng, có dệt hàng gốc kêu là Tít-so để
may đồ tây tốt lắm. Sau sẽ có dệt xuyên.

Hàng trắng ngan ngựa mỗi thước tây . 1\$30
Hàng đen ngan ngựa mỗi thước tây . 1\$50
Hàng đen chùng tại lò của bản công-ti nhuộm
thiệt tốt hơn hồi.

Đồng bang chư quản-lữ, nếu muốn
mua về bán-lại xin gửi thư cho:

M. Nguyễn-hữu-Chương, Directeur
de la Société de Production de Soie à
Chợ-mới (Long-xuyên).

Trại mộc, chạm và cạo, hiệu là:

« Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA »

Tại Lái-thiêu, đường ra Công-xi-heo (Abattoir)

Tại trại tôi có đóng sẵn các món là: Bàn ăn mặc đá dài, có cạo diêm, hay là trơn; Bàn ăn mặc đá trơn, kê thành hay không; Bàn ăn mặc gỗ liền, Bàn tròn 4 trụ, 1 trụ, mặc đá hay là mặc cây liền; Bàn lấu; Bàn khách (pour salon) Bàn rượu (Tables d'appétitif) có nhiều kiểu; Váng một, hai, ba, chơn tiện có diêm; Tủ thờ cạo hay là trơn, có nhiều kiểu; Tủ áo; Tủ rượu (buffet desserte ou étagère) Tủ kiềng để sách bibliothèque) Tủ kiềng soi, 1 hay là 2 miếng; Giá nón, áo, dù (Porte parapui ou chapeau) Trụ để kiềng (colonne) ghế ngồi (banquette) hay là kiểu khác, có nhiều thứ; Ghế Bàng-nguyệt; Bàn viết; Bàn rửa mặt; Váng ngồi mặc bằng đá trắng có chơn tiện.

Làm theo kiểu kim-thời, bằng cây Trắc, cạo-lai, gỗ, toàn là danh-mộc; thợ làm khéo-ẻo tinh-xảo, không giả-dối.

Vin quý-ông có muốn dùng các món kể trên đây, hoặc theo ý, thì gởi thơ và kiểu, cùng là thác-hành đến tại Trại tôi, ở Lái-thiêu, đường ra công-xi-heo (abattoir) hoặc mua hay là đặt, thì tôi sẵn lòng làm mau và kỹ-lưỡng cho vừa ý quý-ông.

CHU-TRẠI cạo khải.

Cáo bạch

Chúng tôi có mở 1 tiệm hiệu là Tân-phát-Long tại đường d'Adran số 115 nhằm góc đường Ohier số 1 để sửa đèn Lito-landi đèn Manchons xe máy, tủ-sát, máy đánh chữ, máy hát và máy hát bóng và các thứ đồng-hồ vãn vãn.

Lại cũng có bán: Manchons, carbure và dầu essence. Những thợ và máy móc sắp đặt tại tiệm làm được các việc theo ý quý-ông giao cho chúng tôi. Mỗi khi quý-quan có đám tiệc chi mà muốn chưng đèn trong nhà cho sáng, thì chúng tôi cũng lãnh làm được; miếng là cho chúng tôi hay trước.

Thờ và Mandat xin để như vậy:

NGUYỄN-VĂN-CHUỘC 115, rue d'Adran SAIGON

Cáo bạch

Tiệm Gạo và Khăn-dống

Hiệu-tiệm « THỪA-MINH »

của M. NGUYEN-KIM-THINH

Thông-ngôn Tòa án Mytho

Kính trình cùng Lục-châu chư tôn ông quý khách được hay: Nay tôi mới mở ra một tiệm gạo, sơn-phê một cách kỹ-lưỡng, và khăn dống bằng nhiều hàng Bombay thượng hạng nhẹ nhàn thật là đẹp lắm, theo kiểu kim thời. Cúi xin chư quý ông, quý Thầy, quý Bà, quý Cô có lòng hạ cố giúp tôi nên việc, thì tôi thâm cảm tạnh tình, hằng ngày ghi tạc.

NGUYỄN-KIM-THINH, Đôn khải.

PHNOM-PENH-BAZAR TRƯỜNG-XUAN

GIÁ BÁN SỈ

- Nóc áo bành-tô màu kaki N° 5503-12 nóc... 0 \$ 40
Hành hộp-bê (poupées) mặc áo ren 12 con... 2 20
Giấy viết thơ có gạch hàng 2m22x0, 13 mỗi xấp 100 tờ đôi-12 xấp... 5 00
Bầu trắng để lót cổ áo dài (Annam) 12 cái... 1 70
Giấy viết thơ « Idylle » n° 01 hộp 50 tờ, 50 bao đôi có màu-12 hộp... 8 55
Cartes postales Nhứt-bon bằng cây thông, hình vẽ tay, có màu « hoa-diêu » « sơn-thủy » và hình người- một trăm... 6 00
Cartes postales giặc Au-châu - một trăm... 1 60
Cartes postales hình xứ Cao-mên, Đê-Thiên Đê-Thích - một trăm... 2 00
Bao thơ vàng (chàng mỏng) thứ thượng dùng- Một ngàn... 2 50
Ngôi viết « Sergent-Major » hộp 100 ngôi- 12 hộp... 6 10
Gởi contre remboursement

Chữ-nhơn - Quán-lý Lý-Hữu-Dư

25-26 et 27, Quai Piquet (Phnom-Perh)

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Viénot, số 40, ngan chợ Saigon mới

HUY-NH-VĂN-NHUNG kẻ nghiệp.

Marque déposée

Nhãn hiệu có dấu chứng tại Tòa.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kim thời, làm đá, ngọc mà lại khéo, tại chỗ làm ở an trầu có chưng bằng đồng si-ni-kèn (Nickel) quý khách ở Lục châu nếu cần dùng đồ nữ trang tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức (Contre remboursement), nghĩa là đem tiền đền đồng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUYNH-VAN-NHUNG cạo bạch.

Garage HUYNH-VAN-NHUNG

Đường Viénot n° 38, Saigon

Tiệm bán đồ phụ tùng xe hơi, xe máy đạp, xe kéo, sửa chữa các thứ máy rất kỹ can, còn sửa xe hơi thì tôi có sẵn thợ thiện nghệ, công việc làm đã mau mà giá lại rẻ hơn các nơi khác, Garage tôi làm Đại-ly bán dầu Essence Schell và dầu nhớt để chèn xe và các thứ máy, cho hãng Franco-Asiatique des Pétroles, bán y giá cửa hàng. Lại cũng có sẵn 2 cái xe hơi hiệu Dodge còn mới để cho mướn, hoặc đi đám cưới hay là đi chơi xa rất phương tiện, giá định rẻ, xe lại chạy mau chẳng khi nào hay chết dọc đường.

HUYNH-VAN-NHUNG, propriétaire.

TIỆM-AN-PHONG

Bán hàng Tàu và hàng Bắc TẠI CHỢ CAO LẠNH

Kính lời triệch cùng Lục-châu quý khách đặng rõ. Tiệm tôi có bán hàng Tàu những là vãn xuyên lành nhiệm (cùng là hàng ta kêu là hàng vườn, nhuộm đen d'eu lang thật tốt; không hề trở, tôi chắc ý, vì chằm tại Cao-lãnh tốt (giả rẻ) n n đó nhuộm Jen của tôi mới cao chằm không tiết, đã nhuộm nhiều chằm rất kỹ càng giả rẻ hơn, xấp khác, vì các xứ khác phải mua chằm xa xứ đó giá n ác, nên không thể bì kịp hàng của tôi, còn đó hàng Bắc tôi cũng đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quý-khách muốn mua vật chi dùng, xin gửi thơ đến, tôi sẽ gởi lại liền, như vj nào muốn mua nhiều mà bạn tôi tính giá thiệt nhẹ, như muốn hỏi giá trước tôi cũng trả lời n, bằng tôi gởi contre-remboursment.

CAO-LẠNH, NGUYEN XUAN-TRUOC. Cạo bạch

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

ĐƯỜNG VIÉNOT SỐ 38, SAIGON

HUY-NH-VĂN-NHUNG chủ tiệm

Kính trình cùng Lục-châu quý khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đồ kiểu xe như là: Xe mới, xe hai bánh, xe ba bánh, xe kéo và cũng có bán các thứ xe đạp sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giả-ti bên tây chổ lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kim đèn tây, để bắt kê xe độc chiếc và xe song mã bằng đá tây máy rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiếng, bình để tưới đèn xe đi theo xe song xe và sửa xe.

Cúi xin quý khách có dịp đến bắt-bộ, xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi mà thiếu mua giúp làm ngay, thì tôi rất cảm ơn và ch. Còn chư quý khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng gởi cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Còn tôi cũng có gởi bán những là đèn xe, bánh cao-su giả-ti, đồ bắc kê đá tây nơi tiệm Thủ-Bình trước nhà quay xe lửa Mỹ-Saigon, tiệm Lục-Tinh-lâu, n° 84, đường d'Épagne.

HUYNH-VAN-NHUNG cạo khải.

TRẠI THỢ MỘC HIỆU LƯỢC-LONG

Tại Nguyễn-long-Thảo

Ở tại chợ Lái-thiêu

Trại thợ mộc tôi sáng tạo để đem về đem ở phía sau phố chợ, đường xe hơi: Saigon-Thổ-hu-mot, có đóng sẵn đồ bằng gỗ dài một đ. đến từ 1m40 cho đến 2m20, bề ngang 0m80 cho đến 11m15; bằng an chế kiểu từ linh (long lan qui phụng), bằng lau cửa cường 7, 8 trụ cho đến 2 trụ, và bằng lau mặt đá, bằng tròn một cột, xây, chưng chạm tam lân từ 1m55, có thờ 5 trụ ở góc chạm giầy là tây, bằng rượu (table d'appétitif), bằng khách (table de salon), bằng viết (chuean) bằng rửa mặt (table de toilette) bằng nguyệt, lư so trơn, tủ áo kiềng tủ thờ cạo biến lều thanh thờ kiềng và sơn thủy chữ óc chữ vàng, ghế ngồi mặt trơn mặt trái đảo, mặt đầu, và có đủ thứ đồ tiện, những là bằng đèn, đài, hộp, khay, kỹ vãng một, vãng hai, vãng ba, vãng tư, hết thấy đều lau bằng cây danh mộc, ché theo kiểu kim thời trơn bên, chắc chắn và bán giá rẻ.

Còn phía trước phố chợ có dọn thêm một tiệm gạch, có bán đồ thờ rượu và đồ danh mộc thứ cạo thứ trơn đều có đủ.

Kính xin chư-tôn quý-khách thừa thiệp nhàn du xin ghé lại tiệm tôi mua mua đồ làm sẵn hoặc là đặt món chi chưng dọn trong nhà thì tôi sẵn lòng mau mau làm cho vừa ý quý ông.

NGUYỄN-LONG-THẢO chủ trại khal cạo.

Quảng cáo

Marque

Công ty chúng tôi có làm và bán các thứ nước mắm Phan-thiết, Phú-bái, Mui-sé, Phan-rí và Phú-quốc; nước mắm tnh, và ve bán sĩ từ nửa lổ sắp lên; Nước mắm chú g tôi đã trải nhiều lần sơ hóa nhiệm Nhà nước (Laboratoire officiel) lấy về phân g ái (A. alyse) đều được đúng 1. ại Nhà nước huộc, theo nghị định ngày 21. Décembre 1916, và đã được giấy quan Thu-hiến số Hóa-nghiệm (Directeur du Laboratoire) chúng khen. Va chẳng, nước mắm là một vật thực rất can cho nhơn dân, cho nên luật nhà nước đã có nhiệm điều trừng phạt những người làm nước mắm giả dối, hoặc làm khô-g đúng luật huộc, hại cho tỷ vi và sức khỏe người ta. Vậy xin quý khách quang cố nhận dấu hiệu LIEN-THANH cho khỏi lầm và khỏi hại vệ sanh.

Hiện nay công-ty chúng tôi đang lập một phòng Hoá-nghiệm riêng tại khảnh-hội để phân giải nước mắm, cốt giữ thiệt thà, đối với lòng tin cần quý khách, và khỏi hại vệ sanh nhơn dân, đối với pháp luật nhà nước.

Tại công-ty chúng tôi lại có bán bột lọc phan-thiết, bán các thứ hàng, nhiều, xuyên, lãn, bông và tron, vải sọc vải trắng của Công-ty chúng tôi chế dệt ra, tại Quảng-nam và các thứ hàng Bắc-kỳ, đồ cầu ôc, đồ đồng, đồ sứ, các thứ Savons, học hiệu, nón tây, các thứ rượu tây, nước sôi, sữa Nestlé. Giá bán thật thà, hàng chắc chắn.

Lại chúng tôi có buôn các thổ hóa xuất cảng, nhập cảng, và làm commissionaire nữa. Như quý khách cần, đừng vit ma non, đều bộ không có, thì chúng tôi cũng sẵn lòng đit ra gần hầu các ngài được. Kính thỉnh quý-khách

quang cố ghé bước lại tiêu hiệu muốn dùng thứ gì cũng có. Ấy là chúng tôi được hạnh phúc lắm.

Liên-Thành Công-ty 1, 2, 3, Quai Testard, CHOLON Kinh cáo.

TIỆM CỬA ANNAM Cáo bạch

Kính lời cùng chư quân-tử đang hay, tôi có lập tiệm cửa được sáu năm nay đặt hiệu là Nam-Hóa. Phát tại làng An-thái-dông quận Cầu-lê, tiệm tôi cửa những cây chỉ kể ra sau này: Dầu, sao, gỗ huỳnh, bở, lõi, trúc, cẩu-lai và trong tiệm có kêu thợ rất khéo đóng tủ gỗ cầu ôc và tron lãn, bàn ăn, ghế thonet, ghế fauteuil, đèn, ghế bành, ghế cỉ ở lãn, tám bản mũi tây, và thứ loi theo kêu kèm thời rất chắc chắn khéo léo, lại có trữ hàng tơ lụa, đồ bêu tây, và cẩu Hà-nội, và đồ thò mơn thường dùng, như là tán đũa, đầu chải thàng được công ghe, bánh lái, chèo đóm đều có, vì tiệm tôi dùng thợ cửa và người làm công đều là người Anam-tiền công nhẹ và sở phí ít nên tôi có thể mà bán giá rẻ hơn tiệm khác-trú, nay cúi xin chư ông mở lòng cố cấp giúp bạn đồng-bang cho lên việc, thì tôi cảm đội ơn người đồng-bang cố lòng cố cấp cùng tôi, còn mấy ông muốn đặt món chi, hoặc mua món chi xin gửi thơ thương nghị thì tôi sẵn lòng đit âm lập tức và kh tôi chịu làm món chi cho chư ông thì tôi ráng sức làm cho vừa lòng đẹp ý các ngài.

Chủ tiệm. HUỲNH-VĂN-GIAI cựu hội-công kinh đồn.

Tại chợ Long-xuyên có tiệm ngũ ủa thầy Tài Thuán, hiệu là: NHON-THUÁN KHÁCH SANG, xin đồng-bang g chiều cõ.

Nhà máy xay lúa, nhà máy xay lúa.

Nên chú-vị muốn mua một cái nhà máy xay lúa theo kim thời và lại toàn hảo chạy đặng 5-10-15-20-30-50 hay là 100 tấn cùng là hơn 100 tấn gạo trắng mọi ngày (24 giờ).

Nên chú vị muốn bán giá riêng đặng mà lập hoàn-thành một cái nhà máy xay úa, đủ nhà, nền đúc, ráp máy. cũ g chạy đèn khí vãn vãn, nói tac một đếu nhõ là chạy được.

Nếu chú vị cách đề trả tiền và thi bành cho gặp các việc của chú vị sai khien, thì nên tại hàng:

BONNEFOY & CIE Société Maritime & Commerciale DU PACIFIQUE SUCCESEURS

Đường d'Ormay mà suy tính và lãn gấy sẽ chỉ các đếu cấn ích cho huộc đũa coi kiền thức (bản đũa) cùng giá tiền. Có nhiều giấy tờ làm bằng cõ ràng đã có chịu cho nhiều chủ thành tự rồi.

Sau này hàng chúng ta cho chú vị đặc nhà máy của chúng ta hay rằng: chú vị ở xa xuôi không tiện về vào thiệp buôn bán lúa gạo cùng người quốc thì hàng chúng ta sẽ hết lòng mà giúp cho: nghĩa là chịu giá cũ giùm cho.

Hàng chúng ta cho chú vị hay rằng: Tại hàng cõ sẵn Tàu khỏn (chaloupe à vapeur) mới và cũ, như chú vị muốn mua và cách trả tiền thì xin đ u tại hàng mà suy tính.

TRUYỆN Gian-Thương bạc bành Mới xuâ bán

Xem truyện này rất có thú vị về cuộc tranh thương, giá mỗi cuốn 02 10. Tại quán Nôm-Cổ Minh-Dam và Công-lực-Báo có bán.

QUYNH-MY NGUYỄN-NGỌC-CU Số 20 đường Amiral-Courbet (CHỢ BEN THÀNH MỚI SAIGON)

Gạo, than, nước-mắm, tám, cám, trà hột, trà-tàu, thuốc hút cùng các vật dùng khác. Nước-mắm Phú-quốc ngon thượng hạng.

TIỆM Nguyễn-hữu-Sanh 91, Rue Catinat 91, SAIGON

Có bán dù thứ hàng Tàu, hàng Tây tốt lắm mà giá cũng rẻ. Còn thợ may đồng lãn, may đã khéo lại chắc, mà lại may cũng mau nữa. Có bán các thứ nón Tây của người Bắc làm. Nón tốt giá nhẹ.

Lục-Tinh khách-Lầu Số 84-2, đường Espagne SAIGON

Lãnh Annam làm tại Bắc-kỳ giá rẻ và c: Ấc tốt hơn lãnh ngoại bang. Bán sỉ và bán lẻ tại tiệm. NU: ONG-THẠNH Góc chợ mới Saigon đường Espagne số 52. Chú vị ở xa xin gửi thơ đến mà hỏi kiếu.

CHỖ ĐÈ xe hơi cho mướn 43-45, - đường d'Ormay, Saigon. Để cho mướn đi chơi hoặc Vãng-tàu (Cap) Barja, Tây-minh cùng các nơi khác. Giá rất hợp hệt.

EDEN-CINÉMA. Tuần này rạp hát bóng Eden-Cinéma hát nhiều lớp lạ, hát tinh những tuồng mới lạ hay mà lại vui thưở nay Nam-kỳ chưa hề có. Liệt vị hãy đến xem chơi cho tiêu khiển.

Nước màu nhuộm TÓC VÀ RÂU. Một cách mau lạ hiệu D. RICHARDS. Nước màu này tốt hơn, chậm một chút thì thầy tóc râu đổi ra màu Đỏ dợt. — Đỏ sậm. — Hay là đen huyền. Theo ý mình muốn. Mà màu nhuộm cũng như là tự nhiên. Hề dùng thì thầy hiệu nghiệm, đã đều tốt mà chẳng hề phai lợt. Dùng nước màu này rất tiện, không mục tóc, mà làm cho tóc mềm, mượt và không rụng được. Gửi cho hàng một cái mặng đa 4 quan tiền tây thì hàng sẽ gửi nước màu cho. HÀNG A. SEGUIN Rue de Moulis Môn bài số 153 tại BORDEAUX có trữ bán.

Diệp tốt và ít khi có rồ CHO MÀY ONG MUA BÁN LỬA

Hiện hai chiếc ghe chài còn tốt lắm. Chiếc lớn chở nổi 2500 tạ. Chiếc nhỏ chở nổi 2000 tạ. Giá 5 muốn mua xin viết thơ cho M. N-GIO, Directeur à la Société Commerciale « AN-HOA » 40 Rue d'Arden 40, Saigon mà thương nghị.

Tiệm Vạn-huê-Viên "Aux Fleurs Réunies" Ở đường Pellerin môn bài số 75 bán hàng lụa đủ thứ, đồ để dùng điếm trang ăn mặc và tạp hóa. Tiệm may tuyền thợ Bắc, Nam khéo thượng hạng. Xin đồng-bang quang cố. Chủ nhơn: TRAN-THIỆN-QUI cần khải.

Ai muốn mua xe và ngựa?

1° - 1 Cái xe muôi 4 bánh Caoutchoucs còn mới, muôi da cũng mới, đó bắc kế chuẩn đèn đui, và 2 con ngựa Kiêm 6 tuổi cao 1m35, đi song mã và độc mã đều được cũ, hay lắm tốt lắm muốn bán chắc giá 700\$00.

2° - 1 Cái xe hai bánh Mylord Caoutchoucs còn mới thiết tốt đó bắc kế da tây và 1 con ngựa van 5 tuổi bề cao 1m25 muốn bán chắc giá 500\$00.

Còn muốn hỏi điều chi xin viết thư cho M. BUI-VAN-GIO Socié.é d'AN-HOA 40 Rue d'Adran Saigon mà thương nghị.

BÁN ĐỒ DÙNG BẬT ĐÈN KHI
THOMACHOT Huynh-dệ
Số 68 đường Pellerin Saigon
Chỉ vàng chỉ bạc đề thiêu.
Các thứ đồ dùng mà thiêu và dùng chừng dạn ban thờ.

Ừ! ngộ quá ho!

Tại đường Amira, Cour et, số nhà 38, có tiệm bán vàng gỗ, vàng huỳnh, vàng đầu, cũng có bán đàn ghê bằng cây cam-lai, đồ làm tại Lái-thiêu thiệt là khéo.

Còn những tủ sắt hay là bàn, ghế, giường tủ, vàng ngựa, hoặc dư dùng, hoặc đổi đi đâu mà muốn bán lại thì tiệm tôi cũng mua giùm cho được giá hơn là bán cho nhà lạc-xon.

Vậy xin chú quý-ông quý-bà lấy lòng bác-ái, đến giúp cho đóng-bang, đường hướng mãi cho mau hưng vượng.

Đa tạ, đa tạ!

CHÍNH TRỌNG

APPAREILLAGE ÉLECTRIQUE

Nguyễn-văn-Xuân

41, Rue d'Ormay, 41

Kính trich lục châu chư quân-tử đặng rõ, tiệm tôi chuyên bán đủ đồ đèn khi cùng là sửa quạt máy dynamos magnetos giá (tính rất rẻ mà sửa lại chắc chắn, hoặc khi chư quý ông, quý bà muốn mua thứ gì gửi thư lại chúng tôi sẵn lòng gửi luôn không hề trễ nãi xin giúp sức cho hạng đồng bang đặng tận tới.

NGUYỄN-VĂN-XUÂN

Cán bạc.

TIỆM

Bán Sơn-thủy rất tốt

của M. VÔ-THÀNH-LONG

(tại Lái-thiêu)

Kính cũng liệt vị, và quý ông quý bà đặng rõ: tôi có bán đủ sơn-thủy không thiếu món chi, và đồ tốt hơn chừa thập bội, như ông nào ở xa muốn mua, xin nói cách sơn-thủy làm sao, thờ hay là treo chơi theo cách kiem thời, thì tiệm tôi làm y như lời các ông muốn, và có 10 máy chiếc ghe chờ đi bán các nơi trong Lục-tỉnh, như sơn-thủy của người Annam nào bán mà có miếng giấy nhỏ hiệu của tôi trên đây là đồ tốt hơn hết, vậy xin quý ông, quý bà cùng đồng-bang trong Lục-tỉnh có dùng (tableau) sơn-thủy tốt và vẽ khéo cùng lâu phai thì xin gửi thư đến tôi và để cước ở cho kỹ càng thì có ghe tôi chở đến cho, bác kỹ là mua nhiều ít thì tôi cũng sẵn lòng đem tới luôn luôn, cúi xin quý ông, quý bà có lòng hào hiệp tương lấy đồng-bào mà mua giúp cùng nhau cho nên việc, vậy mới khỏi mua của china, tôi rất thâm cảm quý ông quý bà lắm lắm !!

VÔ-THÀNH-LONG

Cán khải

Khương-Thời dit Gông

178 180 Rue Ang-Duong. 178, 180

Tiệm tôi có làm 46 nữ trang (bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi xe máy, xe kéo và xe máy xin kể ra sau đây:

Kiêng vàng, neo, chuỗi, bông, cê-rá để làm đèn thứ. Dầu êch-săng Sơn (essence Shell) đầu nhớt để vô máy xe hơi (Huile pour automobile), mỡ bôi để máy xe hơi (graisses pour automobile) đá thộp đèn xe hơi (carbure), vô ruột xe hơi hiệu tây và huê-kỳ (enveloppes et chambre à air marques Michelin et américaine) xe máy hiệu bơ-rô (bicyclettes marque Peugeot) và tôi có bán đổi mới (écaillet) lược chải đầu thứ và đồ của đầm (madame) và giày tây, giày (annam) đều thơm, áo thụng mua bán tây lại (commandés en France).

Như các ông và các bà muốn dùng xin gửi thư đến tôi sẽ lập tức gửi (contre remboursement) đến cho.

Nay kính

Trần-văn-Gông

Bijoutier Phom-penh

TIỆM

Trương-văn-Hạnh

SABEG

Có bán xe máy mới và đồ 46 phụ tùng xe máy và sửa xe. Lắp thộp nướa đèn khí đá (carbure) theo các quan, hóc, tan, tá, lý-tên, tá-gia, ba-thợ

Khán đến bằng nhiều tây tốt thương lượng; bán mới và bán cũ về ruột xe máy hiệu Michelin.

Quý khách ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, xin gửi thư cho tôi, tôi sẵn lòng ký lưỡng gửi contre remboursement (nghĩa là đóng học tại nhà thư mà không cần.)

Hay muốn biết giá để trước khi mua thì tôi sẵn lòng cho giá đồ phụ tùng ra của hãng chế quốc-giá (Prix courants).

Trương-văn-Hạnh

Cán khải

TIỆM TAN-HUÊ VINH-PIHAT

CỦA M. NGUYỄN-HỮU-TÂN

134-135, đường Colonel Boutonnet Saigon, gần ga xe lửa Mytho.

Có máy áo xiêm kiểu kim thời. Bán đủ lông Tàu, và có bán 1 cái máy may HIỆU SINGER còn mới giá (70 \$ 00)

Ai muốn mua nón

Kính cáo cùng chư quý ông và quý thầy lại đường d'Adran môn bài số 110. Kể từ ngày 1° Avril 1918, thì tôi dời tiệm qua đường d'Ormay môn bài số 65.

Xin quý ông và quý thầy nhận làm nhân du, xin ghé tiệm tôi xem coi, thì sẵn lòng tiếp rước.

NGUYỄN-VĂN-MIT

65, RUE D'ORMAY, 65 - SAIGON

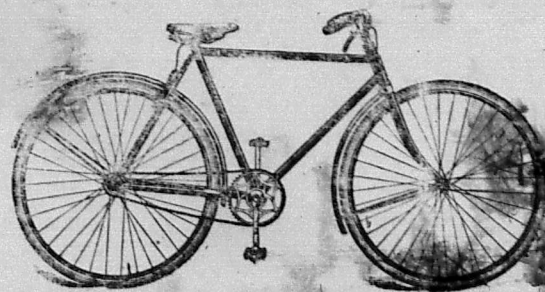
Đỗ-văn-Bình khách lân PHÔNG NỮ CHO MƯƠN

BÁN GÀP SƠM MỚI, VÀ CƠM ANN M CƠM TÂY

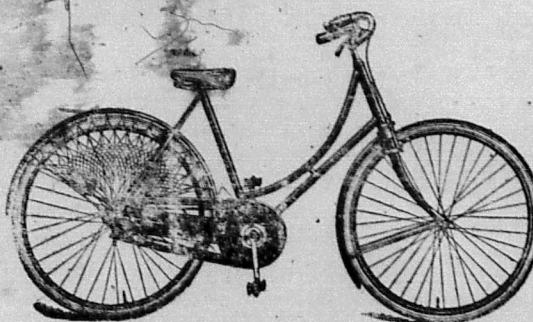
Nº 31-33-35, rue Amiral Courbet ở ngay nhà hàng Nam đông-Hương. Chợ mới, Saigon

Đại-lý. L&SUM cán-bạch

Cao Bạch

Kính trich quý-vị đặng rõ: Nay tôi mới lập một tiệm tại đường Ho-hữ-Vị; Môn bài số 17, Saigon, để sửa cả thứ máy như là: đồng-hồ, xe-máy, máy đánh chữ, máy may, máy khâu, sắt, vác vác. Có khác các tiệm con tôi đóng và mũ thụng cho con cháu. Bán sỉ và bán lẻ đồ phụ tùng xe-máy essence à bruler và carburel thứ như là thứ manchons.

PHẠM-THẾ-KINH
17 Rue Đỗ-bữ-Vị.

Thiệt-nghiệp-Xưởng

F. NAM & L. LUC F^{rs}

Đường Pellerin môn bài số 142-144 SAIGON

Bản hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, và chia khóa đủ kiểu.

Kính tất bông và các thứ kim khí rất đẹp.

Đèn súng và đủ các thứ khí giải. Sửa các thứ mái mô-tơ và máy chạy hơi nước-sôi.

Kính các đồ phụ tùng theo kiểu vở, tám thường và rất đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN

Bản hiệu có sẵn đủ đồ khí cụ, đủ máy móc tinh bảo hơn hết các hiệu xưởng Saigon.

CÔNG VIỆC LÀM KỸ CANG GIÁ LẠI RE

Tổng-lý của bản hiệu là « M. BAZERQUE » cựu đầu mục máy móc Thủy-xưởng Công-nghệ.

CÓ MUA VÀ BÁN TỰ SAT

Tiệm bán đồ nữ-trang

HIỆU HAM-HANH

Số 14, đường Testard Cholon

Tại tiệm tôi có bán đồ nữ-trang, đủ kiểu đủ cách tiện dụng theo lối kim-thời, như là: kiềng-chạm, vàng vòng, chuỗi hạt hoa-tai, giày-chiêng, cê-rá, neo, xuyên và mê-day-don nhiều cách khéo lạ vô cùng.

Có thợ kĩ eo ở sẵn trong tiệm, ai muốn đặt kiểu nào, thì thợ làm đã mau mà lại khéo cũng có bán hàng Tàu, hàng Bắc, và xuyên, lãnh, nhiều, vác, nhỏ, rẻ và tốt hượng hạng.

Kính xin mấy bà mấy cô rộng lòng chiêu cô, tôi rất thâm cảm thành t'nh.

ĐỖ-VĂN-TY cán khải.